

1 Opening door de voorzitter

Marlon Struver

Goedenavond, dames en heren. Ik open een vergadering van de commissie Grondgebied en Economische Zaken van woensdag 14 mei 2025 en heet u van harte welkom. We hebben afmeldingen ontvangen van de heer Schrijvers van Lokaal Alternatief, de heer Pouwels van BurgerBelangen en mevrouw Fischer-Otten van de Ouderenpartij. Uitgenodigd voor vanavond zijn wethouder Geers en Heijltjes. Per agendapunt zal ik de spreekvolgorde bepalen. Voor deze commissie worden de reguliere spreektijden gehanteerd. Dat wil zeggen

2 Vragenuurtje

Marlon Struver

vijf minuten in de eerste termijn en drie minuten in de tweede termijn.

3 Spreektijd voor het publiek

Marlon Struver

Dan gaan we naar agendapunt nummer 2, het vragenuurtje. Er zijn voor vandaag geen vragen ingediend, dus kunnen we agendapunt nummer 3. Het spreekt voor het publiek

4 Vaststelling van de agenda

Marlon Struver

en ook daar had zich niemand voor gemeld. Dan gaan we naar de vaststelling van de agenda. In het voortraject is gebleken dat het procedureel beter zou zijn om agendapunt 7.4 naar voren te trekken om achteraf na 7.1 te doen. Dus dat agendapunt 7.4 het nieuwe 7.2 wordt. Het is uiteraard aan de commissie om dit voorstel goed te keuren. Ik zou dat graag bij de commissie willen neerleggen of dat bezwaren op zijn. Dan zal ik het nog één keer herhalen. Het blijkt dat het iets makkelijker zal zijn om agendapunt 7.4 naar voren te halen en daar agendapunt 7.2 van te maken. Als iedereen daar mee akkoord is,

5 Vaststelling van de besluitenlijst van 12 maart 2025

Marlon Struver

passen we de agenda zodanig aan. Super, dan kunnen we naar punt 5: de vaststelling van de besluitenlijst van 12 maart 2025. Ik stel de besluitenlijst van 12 maart 2025 integraal aan de orde. Er zijn geen verzoeken gedaan tot wijziging van de besluitenlijst en ik kan concluderen dat deze ongewijzigd kan worden vastgesteld. Of zijn er nog opmerkingen vanuit de commissie?

6 Akkoordstukken

Marlon Struver

Ook niet. Dan kunnen we door naar agendapunt nummer 6 en dat zijn de akkoordstukken. Vanavond staat er één akkoordstuk geagendeerd, namelijk het ontwerpbesluit voortzetten van de stimuleringsregeling van het Kerkrade centrum. In maart 2024 heeft de Raad voor de uitvoering van de verordening stimuleringsregeling Kerkrade centrum 2019 een extra budget van € 100.000 beschikbaar gesteld. De betreffende stimuleringsregeling is geldig tot het maximum van het beschikbaar gestelde budget bereikt is. Het maximum

is binnen afzienbare tijd in zicht en er wordt voorgesteld om extra budget beschikbaar te stellen om de stimuleringsregeling in 2025 voort te kunnen zetten. In het voortraject hebben geen fracties een verzoek gedaan om dit onderwerp te bespreken.

7 Besprekstukken

Marlon Struver

Dus ik kan concluderen dat dit als een akkoordstuk door kan naar de gemeenteraad. Dat brengt ons dan bij agendapunt nummer

7.1 Ontwerpbesluit verkoop aandelen GaiaZOO

Marlon Struver

7: de besprekstukken. We beginnen bij agendapunt 7.1: het ontwerpbesluit van de verkoop aandelen GaiaZOO. Wethouder Geers mag naar voren komen. 7.1 gaat over dat Moraco NV de gemeente Kerkrade heeft verzocht om haar aandelenpakket in GaiaZOO te verkopen met het doel om direct erna 100% van de aandelen door te verkopen aan Burgers Zoo. Het college heeft op 8 april besloten om akkoord te gaan met deze verkoop voor een bedrag van € 6,25 miljoen, onder voorwaarde dat de raad op 28 mei een positieve zienswijze afgeeft en er in het kader van het Didam-arrest geen kort geding wordt gestart door een derde partij. De door de raad af te geven zienswijze ligt nu ter bespreksvorming voor. Tijdens een besloten informatiebijeenkomst is de raad al over dit voornemen geïnformeerd. De commissie heeft kennis kunnen nemen van twee ingediende amendementen, één van BurgerBelangen en één van het CDA. Wethouder Geers is voor dit agendapunt uitgenodigd en hij wordt hierbij ondersteund door de heer Kusters, mevrouw Van Dorst en mevrouw Huntjens-Bouchoms. Welkom. Ik geef graag het woord aan wethouder Geers

A.M.J. Geers wethouder

voor een korte toelichting, waarbij hij namens het college mogelijk kan reageren op de ingediende amendementen. Dank u wel, voorzitter. Dat wil ik graag doen. Zoals jullie weten, is deze commissie meegenomen in een besloten sessie waarin we over het voornemen wat we op dat moment hadden om de verkoop van de aandelen te bespreken zeer uitvoerig hebben gesproken. Er zijn nog heel veel vragen over gesteld. Vandaag ligt in principe de volgende stap in dit proces voor. Dat is het afgeven van een zienswijze. Ik ben heel erg benieuwd hoe uw commissie daar naar kijkt. Zoals u weet, is het college zeer positief ten aanzien van dit voorstel. Enerzijds omdat we geloven dat we de toekomst van Gaia op een duurzame manier zo verankeren op inhoud en tevens heeft het een zeer positief effect op onze gemeentelijke financiële positie, hetgeen natuurlijk mooi is meegenomen. Dat is wat betreft de inhoudelijkheid van het voorstel. Dan kom ik op de amendementen terug. De amendementen zijn er twee van BurgerBelangen en eenje van het CDA. Twee amendementen in totaal. De amendementen beogen in principe hetzelfde. Als je naar de diepere laag onder de amendementen kijkt, is het het verankeren van het gevoel van de stad in het park, omdat het ons allemaal heel erg aan het hart gaat. Kijk even dieper inhoudelijk op de amendementen. Dan zie je een verschil in de twee amendementen. Het amendement van BurgerBelangen heeft een verzoek, er wordt geen harde juridische eis neergelegd. Als ik naar het amendement van het CDA kijk, is er echt een hard juridisch verzoek om op te nemen in de verder te sluiten overeenkomsten. Dat is wat overigens kan, maar dan torpedeer de hele deal. Dat is uiteraard iets wat wij als college ten strengste zouden ontraden. Als ik meer specifiek inhoudelijk ga kijken naar hetgeen dat met name in dat laatste amendement verzocht wordt, dan wordt er gevraagd over het beschermen van de locatie. Dat zou in ons vennootschapsrecht zeer ongebruikelijk zijn. Op het moment dat je zou verplichten dat het om een locatie blijft, beperk je de vrijheid die een onderneming heeft om een locatie te kiezen. Los van wat de positie van een raad daarin zou moeten zijn. Als je daar bestuursrechtelijk naar kijkt, is dat iets wat vennootschapsrecht rechtelijk niet kan. Als daar specifieke vragen over zijn, kan Gemma dat dadelijk goed toelichten. Verder is het verzoek van BurgerBelangen om mee te nemen in communicatie-uiting: wat we nu hebben, willen we graag zo houden. Dat is uiteraard iets waar wij als college ook volledig achter staan en wat goed uitvoerbaar is. Dus daar kunnen positief advies op afgeven. Tot slot nog: het CDA verzoekt tevens om een plek in de raad van commissarissen. Er wordt gezegd: als u het voorstel van het college kijkt, wordt een positie in de Raad van Advies - dat is hoe ze het gaan voorstellen - daarin opgenomen. Daarop kunnen we u wel op de wenken bedienen. Eén punt nog. Die [onhoorbaar 00:18:49] hebben we gepubliceerd zoals afgesproken

Marlon Struver

en er zijn geen meldingen op binnengekomen, dus wat dat betreft geen bezwaren. -Dank u wel voor die toelichting. Dan kunnen wij starten met de eerste termijn. Het lijkt me het beste om de amendementen toegelicht te hebben, dat we dan beginnen bij BurgerBelangen, een bruggetje maken naar het CDA

Fractie Burgerbelangen

en dan het rondje afmaken. De fractie van BurgerBelangen. Voorzitter, de gemeente Kerkrade is sinds de oprichting in 2005 aandeelhouder van GaiaZOO geweest met als doel het park mede mogelijk te maken en onze stad economisch en toeristisch te versterken. Inmiddels is GaiaZOO uitgegroeid tot een internationaal erkende dierentuin, stevig verbonden met Kerkrade. Het voorstel tot verkoop van onze aandelen aan Moraco NV met het oog op de volledige overdracht van Burgers Zoo, biedt vertrouwen in de toekomst van het park. Wij geven dan ook een positieve zienswijze af aan het college van B en W over de voorgenomen verkoop. Tegelijkertijd hebben wij als fractie BurgerBelangen een amendement ingediend waarin wij de volgende wens verwoorden. Punt één: het behoud van de naam GaiaZOO, nu en in de toekomst. Punt twee: het opnemen van de plaatsnaam Kerkrade in het logo. Punt drie: het zoveel mogelijk benoemen van Kerkrade in communicatie-uitingen. Deze drie afspraken in de verkoopovereenkomst of via andere wegen, zoals de Raad van Advies of een aparte overeenkomst. Met dit abonnement willen wij de blijvende verbondenheid

Fractie CDA

tussen het park en onze stad versterken. Dank je wel. Dank u wel. Dan kunnen we naar de fractie van het CDA. Dank u wel, voorzitter. De bedoeling is alleen om het amendement toe te lichten of meteen de eerste termijn te doen? Ik denk dat het beter is een eerste termijn te doen en dan kan BurgerBelangen later nog de eerste termijn aansluiten. Prima. Het amendement hebben we geprobeerd inderdaad vroegtijdig rond te sturen. We vragen daarin, zoals het net door de wethouder al werd geformuleerd, een nadrukkelijke voorwaarde. We noemen een aantal zaken. Dat gaat over de locatie bescherming. Dat gaat over naam en merkbehoud. Over structurele governance. Dan inderdaad het verzoek dat in de overeenkomst op te nemen en ons te informeren over de uitwerking daarvan voordat de verkoop onherroepelijk wordt bekrachtigd. Dat hebben we zo ingestoken. Ik heb gehoord wat de wethouder net verteld heeft. Dat hebben we tot ons genomen. Waarom we het zo hebben opgeschreven? Omdat we vinden dat we als Kerkrade het uiterste zouden moeten proberen om in die overeenkomst vast te leggen. Stel dat in die gesprekken - ik neem niet aan dat daar al over gesproken is - op tafel komt wat wel en niet kan of waar men voor openstaat. Dat horen we dan graag. Door het niet op de harde manier te formuleren, bestaat natuurlijk de kans - want we zitten in een openbare vergaderingen en iedereen kan zien wat er gezegd wordt - dat er gezegd wordt: dat vinden we geen goed idee en dat daarmee de kous wordt afgedaan. Dat vinden we net te makkelijk. Vandaar dat we het op deze manier nu hebben geformuleerd. De dierentuin is natuurlijk van grote waarde voor onze gemeenschap. We hebben begrip voor die verkoop, maar niet zonder dat duidelijk is hoe het publieke belang van Kerkrade - want daar hebben we het over - structureel geborgd kan worden, waarbij bepaalde belangen je kunt vastleggen. Daarom hebben we destijds als CDA in de bijeenkomst die geweest is direct het idee ingebracht van een gouden aandeel dat die mogelijkheden biedt. We kregen, gehoord de reacties, de indruk dat ons idee hoe het publieke belang geborgd kon worden nog niet was bekeken. Toen het voorliggende ontwerpbesluit werd gepubliceerd voor deze vergadering constateerden we dat in de tussentijd op dit vlak - althans, voor ons - zichtbaar niets ondernomen was. Dat is de reden waarom we toen zelf aan de slag zijn gegaan met onderzoeken naar de mogelijkheden en de haalbaarheid om het publieke belang te borgen. Met als resultaat het voorliggende amendement. We hebben het amendement van BurgerBelangen uiteraard gezien. We constateren dat dat in principe inhoudelijk op hetzelfde toeziet. Dat daar ook door Burgerbelangen waarde aan gehecht wordt. Burgers Zoo heeft straks de meerderheid en daarmee de vrijheid alles zelf in te vullen, behalve hetgeen dat wij in de overeenkomst zouden willen laten vastleggen. We kunnen ons niet voorstellen dat Burgers Zoo niet akkoord zou gaan als we kijken hoe ze tegen GaiaZOO aankijken. Puur zakelijk gezien is het echter zo dat een goed verhaal van een ondernemer heel mooi kan zijn, maar als de inkt droog is het vroeg of laat er toch anders kan gaan uitzien. Graag horen we hoe

Fractie SP

de andere fracties erin staan. Tot zover de eerste termijn. Dank u wel. Dan gaan we naar de fractie van de SP. Dank u wel, voorzitter. Het plan om GaiaZOO te verkopen, lijkt ons een hele goede zaak. We hebben toch nog enkele vragen. In verband met de jaarlijkse vergoeding van Burgers Zoo van € 50.000 voor het verlenen van reclame en communicatiediensten, vinden we dat vreemd en we maken ons daar een klein beetje zorgen over. Waarom? Als we het goed begrijpen, blijft na verkoop de taak voor PR bij de gemeente liggen. Of is dat een verkeerde veronderstelling? We nemen aan dat dat een verantwoordelijkheid met zich meebrengt. Stel, het zou een keer zou zijn - wat waarschijnlijk niet gaat gebeuren, maar stel - dat de bezoekersaantallen

teruglopen en Kerkrade een verwijt zou krijgen van: jullie hebben de PR niet goed gedaan. Wat zou dat mogelijk voor juridische of financiële consequenties kunnen hebben? Dan hadden we nog een vraag met betrekking tot: stel dat het hypothetische geval zich voordoet dat Burgers Zoo op enig moment zich gedwongen zou zien of om wat voor reden dan ook zou besluiten dat we zo niet kunnen ophouden. Het gaat dicht. We stoppen ermee. Wat is dan de positie voor wat betreft de zeggenschap over de gronden die, als het goed is, in het bezit zijn van Gaia, van Burgers Zoo? Wat zouden daar consequenties van kunnen zijn? Tot zover. Dank u.

Fractie Lokaal Alternatief

Dank u wel. Da gaan we naar Lokaal Alternatief, meneer Charlier. -Voorzitter, wij denken ook een goede zaak om nu de aandelen van GaiaZOO te verkopen, waarbij we natuurlijk kennisgenomen hebben van de beide amendementen. Als we kijken naar het amendement van BurgerBelangen, kunnen we ons daar volledig in vinden. Kijken we naar het amendement van het CDA, dan vinden we met name de locatie bescherming te ver gaan. Onderzoek heeft uitgewezen dat in de laatste 100 jaar in heel Nederland één dierentuin van plek veranderd is en dat was in Emmen. Voor de rest is nog nooit een dierentuin van plek veranderd, dus we gaan er in dit geval vanuit dat GaiaZOO hier blijft staan. Wat we wel interessant vinden, is de vraag die de SP zojuist stelde over wat er met de gronden gaat gebeuren. Mocht de exploitatie niet meer rendabel zijn

Fractie PvdA

en Burgers Zoo zegt: we gaan het helemaal dicht maken. Tot zover. -Dank u wel. Fractie van de PvdA, meneer Gorissen. -Dank, voorzitter. We kunnen sowieso aansluiten bij de argumenten die ten grondslag liggen aan die voorgestelde positieve zienswijze. Dat als eerste. De beraadslaging over de amendementen vind ik een interessante, omdat de juridische uitvoerbaarheid enerzijds en de juridische onuitvoerbaarheid anderzijds tegenover elkaar lijken te staan. Mijn fractie wacht nog even af hoe we daar in deze beraadslaging uit gaan komen. Wellicht kunnen we daar in tweede termijn verder op terugkomen. Het amendement van BurgerBelangen kunnen we daarin sowieso steunen, omdat die uitvoerbaarheid hier niet ter discussie staat. Daar staan we achter. De Partij van de Arbeid wil zich richten op nog een ander aspect naar de toekomst toe en dat is de betaalbaarheid van toegangsprijzen, met name abonnementen. We kunnen ons voorstellen dat heel veel gezinnen abonnementen hebben om een aantal keren per jaar- als je een keer of drie gaat, heb je de jaarkaart op dit moment er al uit - met de kinderen of opa's en oma's met de kinderen erop uit te gaan. Het zou heel erg zonde zijn als die mogelijkheid er niet meer zou zijn. Aan de andere kant zijn er gemeentelijke voorzieningen die wellicht voor minima gebruikt kunnen worden om ook van deze optie gebruik te maken. Wij zouden met name een reactie van het college willen of die betaalbaarheid onderling besproken is, of we daar iets mee kunnen

Fractie Ons Kerkrade

en hoe het college daar tegenaan kijkt. Dat voor de eerste termijn. Dan gaan we naar de fractie van Ons Kerkrade. Dank u wel, voorzitter. Mede doordat in 2025 gemeente Kerkrade aandeelhouder werd van GaiaZOO, hebben we een prachtige dierentuin in Kerkrade waar burgers van de regio en ver daarbuiten volop van kunnen genieten. Nu Moraco NV de gemeentelijke aandelen wil overnemen, zien we dit als een unieke kans aangezien er een goed acceptabel bod op tafel ligt. Dat uiteindelijke Burgers Zoo deze aandelen in bezit zal krijgen, kan alleen als positief gezien worden. Ook Ons Kerkrade heeft er alle vertrouwen in dat onder Burgers Zoo GaiaZOO [onhoorbaar 00:29:11] tegemoet zal zien. Daarom, voorzitter, Ons Kerkrade gaat akkoord en geeft daarom een positief advies in deze. Dank u. De amendementen. Ons Kerkrade stemt voor het amendement van BurgerBelangen

Marlon Struver

en stemt tegen het amendement van het CDA. -Dan gaan we de fractie van BurgerBelangen. Wilt u nog een eerste termijn nadat u het amendement had? Voorzitter, toelichting van amendement, Het beslispunt? Nee, excuses. Ik bedoelde: u had de amendementen eerder toegelicht en toen hebben we een bruggetje gemaakt naar het CDA. Die heeft toen al de eerste termijn gedaan. Wilde u nog in eerste termijn iets toevoegen of kunnen we door naar de Ouderenpartij? -Niks toevoegen.

Fractie Ouderenpartij Kerkrade

Dan gaan we naar de Ouderenpartij. -Dank u wel, voorzitter. GaiaZOO heeft inmiddels landelijk een zeer positieve positie binnen de dierentuinen ingenomen. De fusie die nu aanstaande is, biedt een zeer positieve ontwikkeling voor de continuïteit van Gaia. De verkoop van aandelen en daarnaast ook nog een jaarlijkse vergoeding van marketing geld ter hoogte van € 50.000. Wij vinden de borging van Gaia zeer belangrijk, want Gaia heeft een heel positieve uitstraling naar Kerkrade, maar ook in de hele regio en vooral naar de

grensstreek in België en Duitsland. Vandaar dat wij het voorstel steunen. Wat betreft het amendement van de BurgerBelangen, daar zijn we akkoord. Ik denk dat het een positieve zaak is als dat geborgd kan worden op die manier. Het amendement van het CDA kunnen we niet omarmen, omdat we niet kunnen voorzien wat de mogelijke juridische consequenties zijn, zoals de wethouder aangeeft. Wat voor gevolgen er zouden zijn voor het afsluiten van de contracten.

Fractie Hart voor Vrijheid

Dank u wel. -Dank u wel. De fractie Hart voor Vrijheid. -Dank u wel, voorzitter. Wij zijn op de avond geweest dat het bekend gemaakt werd dat er een fusie zou plaatsvinden. De uitleg die we daar hadden, vonden wij heel positief. We zijn wat betreft de verkoop van het GaiaZoo het er helemaal mee eens. Wat de SP aangaf voor de gronden, wat daarmee gebeurt als eventueel een faillissement van Burgers Zoo zou zijn, daar ben ik wel benieuwd naar. Het gegeven van de PvdA voor de inkomsten voor hele gezinnen die de prijzen onder de € 30 willen houden. Anders prijzen ze zichzelf uit de markt, zoals gezegd werd. Daar maken wij ons geen zorgen over, maar het borgen van de naam GaiaZOO zijn wij voor. Dank u.

Fractie VVD

Dank u wel. We gaan naar de VVD, meneer Van Putten. Dank u wel, voorzitter. Natuurlijk vinden we het enerzijds jammer om een pareltje als GaiaZOO van de hand te doen. We hopen dat de samenwerking en de verbondenheid met het park en de gemeente in stand wordt gehouden de komende jaren. We zien gelukkig al enkele aanknopingspunten terug waaruit dit blijkt. Als liberale partij zijn we verder natuurlijk blij dat een ondernemer nu echt gaat ondernemen. Ook de financiële meevaller is natuurlijk mooi meegenomen, maar we zetten er wel op in dat de financiële middelen die vrijkomen vanuit de gemeente op een goede manier worden ingezet. Vandaar onze vraag aan de wethouder: kan de wethouder toezeggen dat het geld dat vrijkomt uit de verkoop gereserveerd wordt voor nieuwe, langdurige, duurzame projecten die bijdragen aan de vitaliteit en de bedrijvigheid van de stad en de gemeente Kerkrade? Dus niet opgaan in de algemene middelen om gaten in de begroting te dichten. Inzake de amendementen: het amendement van BurgerBelangen kunnen we direct steunen, ook na de toelichting van de wethouder zojuist. Ook in het amendement van het CDA zien wij een aantal elementen terug waar wij ons zeker in kunnen vinden. We willen graag meedenken over ideeën om de praktisch onmogelijke zaken die eventueel een deal zouden kunnen torpederen, zoals de wethouder aangaf, om te zetten in een verzoek. Waardoor er toch goede voorwaarden liggen

Marlon Struver

die we als Kerkrade kunnen vragen om het publieke belang te borgen. Tot zover. -Dank u wel.

A.M.J. Geers wethouder

Dan zijn we aan het einde van de eerste termijn gekomen en geef ik graag woord aan de collegetafel. Dank je wel, voorzitter. Laten we beginnen dat ik heel blij ben dat er breed draagvlak is voor dit voornemen. Een belangrijk moment. Daar ben ik heel erg blij mee om te horen. Ik loop de verschillende vragen die gesteld zijn door. BurgerBelangen had in principe geen vragen in de eerste termijn. Het CDA had dat wel. De belangrijkste vraag die gesteld wordt, is: hoe borgen we het publieke belang dat we hebben? Het publieke belang borgen we enerzijds via de Raad van Advies. Daar krijgt de gemeente een plek in, waarin we in principe de gemeentelijke belangen kunnen borgen. Tevens blijf je als gemeente Omgevingswet technisch invloed houden op wat voor een grootschalige uitbreidingsontwikkeling. Stel, er zou verblijfsaccommodatie worden toegevoegd ja of nee. Dat is nadrukkelijk een positie waar een gemeenteraad iets over te zeggen heeft. Daar hou je invloed op. Sowieso blijft er - dat is door beide partijen uitgesproken en dat is ook wat de VVD zegt - een sterke connectie tussen het park en ook de stad. Het is toeristisch van enorm belang. De één functioneert niet zoals die dat nu doet zonder de ander. Dat is iets wat toegezegd is en geborgd is zoals we dat kunnen doen. U vraagt: neem dat hard op in een voorwaarde. Positioneer daar ook de gemeenteraad in. Zo staat het daarin geformuleerd. Dat gaat een ondernemer natuurlijk nooit doen. Dat kun je vragen. Stel, je beperkt een ondernemer bij een beslissing die die moet nemen en daarmee moet die naar de gemeenteraad. Ik weet niet eens of het vennootschap technisch kan, maar dat gaat die nooit doen. De meerderheid zou het kunnen vragen, maar dan kan ik nu al zeggen: als ik kijk hoe die gesprekken gegaan zijn, gaat deze deal niet door. Dat risico zou ik niet willen adviseren om te doen. De SP had de vraag: hoe zit dat met dat marketing en communicatie verhaal? Dat is iets wat wij zelf uitonderhandeld hebben. Wij kregen door de grondpositie die we op die plek hadden - die nu zou zijn verlopen - en de huidige positie bepaalde retributiegelden jaarlijks. Dat verviel. We hebben nu gekeken: hoe gaan we dat gat vullen in onze begroting. Daarover heb ik contacten gehad in deze onderhandeling: hoe halen we daar het maximale uit? Iets wat wij als gemeente heel goed doen, is ons marketingkanaal Beleef Kerkrade. We hebben gezegd: jullie betalen ons bepaalde bedragen. In ruil daarvoor mogen jullie gebruik maken van onze marketing campagne. Daar staat verder

helemaal niks tegenover. We evalueren wel met elkaar of dat op een goede manier loopt, maar er zit geen risico achter. Stel, er worden geen 1000 abonnementen meer verkocht of dat worden er 500 minder. Dat heeft geen effect op onszelf. Wat we wel hebben afgesproken, is: stel, uw raad besluit om een andere soort belasting op te leggen voor Gaia, dan krijgen we dit geld niet meer. Dat is niet meer dan terecht. De gronden zijn eigendom van Gaia, zoals ze dat nu zijn. Onze invloed blijft in het omgevingsplan. Behalve dat heb je op de grond geen invloed. De heer Charlier zei dat goed. De kans dat een dierentuin verplaatst zou gigantische kapitaalvernietiging zijn, dus dat is zeer onwaarschijnlijk. Stel, in een faillissement heb je invloed via het bestemmingsplan. Als wij als gemeente iets willen, dan moeten we met de Raad iets kijken, maar dat is nu niet aan de orde. De PvdA maakte de opmerking over betaalbaarheid. Dat is besproken tijdens die avond. Daar werd toen van gezegd: we kijken naar betaalbaarheid, ook door bepaalde deals te doen. Social deals noemden ze dat. Ze willen natuurlijk ook niet met de prijs zich uit de markt prijzen. Het is geen onderdeel van deze deal, maar daar hebben we als gemeente natuurlijk ook voorzieningen voor. Stel, de meerderheid van de raad wil daar iets mee op een later moment, zou dat dan via deze voorzieningen moeten en niet via deze overeenkomst. De verbondenheid zei de VVD nog met een vraag. Goede manier van inzetten van middelen was nog een vraag. Zoals u weet, zijn we bezig met een studiejaar. Dat is een totaalpakket van: wat is de beste? Het Gesamtkunstwerk zou ik zeggen. Daar kan de meerderheid van de raad iets van vinden of dat op de juiste manier besteed is. Ik heb er alle vertrouwen in dat dat gaat gebeuren. Dan was de vraag: hoe zetten we het om naar een verzoek wat wel kan? Dat is het laatste over het CDA. Het amendement van BurgerBelangen is in grote lijnen hetzelfde, alleen minder dwingend. Als ik daar van buiten naar kijk, zou ik zeggen: ga met BurgerBelangen samen zitten en kijk of jullie dat gezamenlijk indienen. Dan kan dat geborgd blijven. Als bepaalde elementen worden weggelaten, zoals het waarborgen van de plek en het dwingende karakter. Dat zijn echt dingen die gewoon juridisch niet uitvoerbaar zijn. Wil je daar nog iets aan toevoegen over dat juridische

Kerkrade Ambtenaar

aspect, Gemma? -Daar nog een toevoeging inderdaad. Als je zoiets gaat opnemen, kom je in strijd met de vrije vestiging die een onderneming heeft in Europa. Ik kan me voorstellen: voor hoe lang spreek je zoiets af? Het kan voor het bedrijf heel economisch onverantwoord zijn om iets te blijven openhouden. Ook als een raad zegt: dat willen we niet. Als ze omvallen of het toch niet doen, wat is dan de consequentie? Zet je er dan een boete op? Dat is heel lastig als je dat zou moeten gaan vastleggen. In die zin hebben we eerder contact gehad over een overeenkomst. In ieder geval de intentie om langere tijd die dierentuin op die duurzame manier te exploiteren. Dat dat goed geborgd is

A.M.J. Geers wethouder

en ook vastligt in de koopovereenkomst. Dat is wel gebeurd. Even afsluitend daarop. Het voorstel wat voorligt, daar heb ik echt vertrouwen in. Het is een familiebedrijf. De oudste dierentuin van Nederland. Het is een koninklijke dierentuin. Het is een partij die gerenommeerd is, die echt geen carroussel of een kermis ervan wil maken. Beter dan dit hadden we niet kunnen vinden. Daar ben ik heel blij mee,

Marlon Struver

laat ik het zo zeggen. -Dank u wel voor die beantwoording. Volgens mij waren alle vragen beantwoord, maar is er nog behoefte aan een tweede termijn? Ik zie meerdere handjes. BurgerBelangen, wilt u een tweede termijn? -Voorzitter, wij hebben geen vragen meer. Dank je wel. -Ouderenpartij ook niet.

Fractie VVD

VVD? -Dank u wel, voorzitter. Wij vroegen om een toezegging dat het geld dat vrijkomt in ieder geval niet opgaat in de algemene middelen, maar echt gereserveerd wordt aan projecten. Ik snap dat dat uiteindelijk in een begroting terechtkomt, in een grote geheel, maar volgens mij kan er wel iets geoormerkt of gelabeld worden waardoor duidelijk blijkt

Fractie CDA

dat het niet alleen is om gaten in de begroting te dichten. Dank u wel. -CDA. Dank u wel, voorzitter. We hebben goed tot ons genomen wat hier allemaal gezegd is. Daar zit zeker interessante informatie bij. Wij gaan dit met de fractie bekijken hoe we dat doen. Het voorstel wat de wethouder net doet en wat ook van de VVD is gekomen om daar samen naar te kijken, daar komen we zeker op terug. Voor de raadsvergadering

Fractie SP

melden wij ons weer. -De fractie van de SP. Ik heb een paar vragen, maar mijn collega ook, heb ik begrepen. Ik hoor de wethouder zeggen: dan komen we terug naar de raad als er iets is. Hebben we dan instemmingsrecht of kunnen we een zienswijze afgeven? Dat verschil vind ik wel belangrijk, om te weten

wat u zei. In welke zin heeft de gemeenteraad iets te zeggen? Wat voor soort belasting denkt u aan? U had het over belasting. Waar moet ik dan aan denken? Dat begrijp ik niet goed. Wat de VVD betreft, dat vinden we wel interessant, om die € 6,2 miljoen te labelen. Wij wilden komen met het idee: daar hoeven we volgend jaar bijna niks te bezuinigen, € 6,5 miljoen. We snappen dat dat niet kan, dat dat te veel gevraagd is, maar wel het geld een bestemming geven. Daar zijn we wel een voorstander van. Daar wil ik nog graag een antwoord op. Dank u wel. Dank u wel, voorzitter. Ik wilde twee verhelderende vragen stellen in verband met de antwoorden van zojuist. Als ik goed begrijp, zijn die € 50.000 bedoeld voor marketing van Kerkrade. GaiaZOO doet haar eigen marketing en PR. Dan had ik nog een vraag. Het was niet zozeer als Burgers Zoo failliet gaat of GaiaZOO gaat verhuizen, maar stel je voor: ze stoppen en ze verkopen de gronden. Welke invloed hebben we dan nog? Ik weet niet of dat goed overgekomen was. Dat kon ik niet goed opmaken uit het antwoord. Dat waren mijn vragen. Dank u wel.

Fractie Lokaal Alternatief

Dank u wel. Fractie van Lokaal Alternatief. Voorzitter, in aansluiting op de SP is het goed om in de overeenkomst op te nemen dat we als Kerkrade het eerste terugkooprecht zouden hebben als ze zouden stoppen. Naar aanleiding van de vraag van de heer Gorissen heb ik gekeken. Een jaarabonnement bij Burgers is precies € 10 duurder nu dan bij Gaia. Alleen, als je vier jaar abonnement hebt, dan wordt het goedkoper dan bij Gaia. Het optimisme van de wethouder dat Burgers Zoo een oude dierentuin is: Artis is ouder en Blijdorp is ouder.

Fractie PvdA

Dat was het. -Dan gaan we naar de PvdA. Ik durf dat laatste absoluut niet te betwisten. Ik moet zeggen: daar heb ik nog niet naar gekeken. De prijzen wel. Dat klopt inderdaad. Ik miste alleen in het antwoord van de wethouder nog of daar via de positie in de Raad van Advies een toezichthoudende rol is op: wacht even, er gebeuren hele gekke dingen met prijzen. Als je daar een oogje in het zeil kunt houden, dan ben je heel ver. Want de prijzen van nu zijn niet de prijzen over twee jaar. We kunnen natuurlijk niet in de toekomst kijken. Het zou wel goed zijn om zoveel mogelijk mensen ervan te kunnen blijven laten genieten. Met betrekking tot de amendementen is het een beetje vroeg om daar nu al iets over te zeggen. Die uitvoerbaarheid in de zin van onderhandelingen die al geweest zijn en een doorkijkje in wat wel of niet mogelijk wordt geacht, denk ik wel te begrijpen, maar het is goed om af te wachten wat de uiteindelijke versie van de amendementen wordt voordat we daar daadwerkelijk iets van kunnen gaan vinden.

Marlon Struver

Ik denk dat daarmee onze tweede termijn verder is afgerond. Dank u wel. We gaan naar Ons Kerkrade. -Geen verdere vragen. Dan concludeer ik dat er een breed draagvlak is

A.M.J. Geers wethouder

voor het ontwerpbesluit. Even terug naar u, excuses. Dank u wel. Ik sta te popelen om ze te beantwoorden, voorzitter. Ik hoor hele grappige dingen vandaag en dat vind ik heel bijzonder. De VVD vraagt mij een toezegging te doen over het alloceren van middelen. Die toezegging kan ik niet doen. Die positie heb ik niet als individuele wethouder. Die positie heeft een college niet. De bevoegdheid tot het doen van het alloceren van middelen ligt bij de gemeenteraad. Als ik dat zou toezeggen, dan denk ik dat ik door uw collega's zwaar ter verantwoording wordt geroepen. Dus dat kan ik absoluut niet doen. Het CDA komt terug, dus ik wacht dat af. Ik ben heel erg benieuwd. Ik denk dat u elkaar daarin goed gaat vinden als ik naar de onderliggende stukken kijk. De SP vraagt: we komen terug naar de raad. Wat bedoel ik daarmee? De hypothetische situatie werd geschetst van: stel, Burgers Zoo valt om, wat gebeurt er dan? In principe gebeurt er dan een faillissement. Stel, de gemeente zou dan een rol willen spelen, dan zouden we terug naar de raad moeten komen om daar iets mee te doen, maar dat is zo hypothetisch. Dat is toekomstig denken. Dan is het overigens de bevoegdheid van de raad, want het zal duurder zijn dan het budget waar het college over kan beslissen. Dus dan is de raad budget bevoegd. Zo bedoelde ik dat. Dan werd er gezegd over die € 6,5 miljoen. Goed om te weten dat daar een bepaalde waarde in de boeken tegenover staat, die is € 4,4 miljoen. Dus het verschil blijft daartussen bestaan. We zullen met elkaar moeten kijken: hoe zet je dat geld zo duurzaam mogelijk in? Wat mijn eigen idee zou zijn: je gaat dat gebruiken om geen vreemd vermogen te hoeven aantrekken, waardoor je meerjarig de kapitaallasten op dat aantrekken van dat vreemd vermogen duurzaam kan inzetten. Als je dat doorrekent, kun je structureel een bepaald voordeel houden waarmee je iets zou kunnen doen. Strategisch gezien zou dat een verstandig begrotingsidee zijn. Mijn collega de heer Paas zal daar met een voorstel voor komen. Dan de marketing voor Kerkrade. We profiteren ervan, maar het is eigenlijk zo dat wij Gaia laten meeliften op onze marketing. Bijvoorbeeld, zij zeggen: er is een voorjaarsactie voor iedere Kerkradenaar. Dan kost een abonnement zoveel. Daar moet je aan denken. Dan vroeg u naar de invloed als ze

de gronden verkopen. Dat is aan uw raad of we dat op dat moment zouden willen kopen. Ik kijk even terug. Het eerste terugkooprecht. Dat was een vraag die Lokaal Alternatief had. Als we doelen op het terugkooprecht op aandelen, verkopen we aan onze mede aandeelhouder en die verkoopt weer door. Een terugkooprecht vervalt daarmee. Als we het zouden hebben over een terugkooprecht van grond: de grond is niet van ons, dus die kunnen we niet terugkopen. De PvdA vraagt voor positie die een Raad van Advies zou hebben op prijs. Uiteraard zullen we vanuit dat perspectief meekijken. We hebben gehoord van de heer Van Hooffs en heer Huppertz dat ze de prijzen concurrerend willen houden. Het is niet in hun belang om die op te laten lopen. Daarbij moeten we niet vergeten dat hetzelfde bedrag nu voor de minima ook niet mis is. Daar zijn andere voorzieningen

Marlon Struver

voor. -Dank u wel voor die beantwoording. Gekeken naar de twee termijnen, denk ik dat er een breed draagvlak is voor het stuk zelf en dat er alleen nog maar discussie kan zijn over het amendement. De amendementen nemen we mee als een besprekingsstuk en de rest van het stuk laten we als akkoordstuk doorgaan. Of denkt de commissie hier anders over?

Fractie CDA

Dan hoor ik dat graag. Fractie van het CDA. Ik zou graag het hele stuk als besprekingsstuk. Er is een samenhang en ik denk dat deze commissie wel begrepen heeft hoe wij er in staan, maar we willen

Marlon Struver

het er toch nog graag over hebben. -Zijn er nog andere fracties die het als besprekingsstuk zouden willen meenemen? Dan gaat het gewoon als besprekingspunt door naar de raad. Dank u wel. We zijn

7.4 Ontwerpbesluit “Nieuw budget ter beschikking stellen ad € 1.500.000 ten behoeve van starterslening en het verhogen van de maximale koopsom naar € 280.000,- en als gevolg hiervan het aanpassen van de “verordening Starterslening gemeente Kerkrade”

Marlon Struver

bij het tweede besprekingsstuk van vanavond. Dat is het ontwerpbesluit aanpassen van de Verordening Starterslening en beschikbaar stellen van het nieuwe budget. Ik heb de titel aangepast, want zo'n lange adem had ik niet meer zoals die op iBabs staat. Met dit ontwerpbesluit wordt de raad gevraagd om een nieuw budget beschikbaar te stellen om zo de starterslening voort te kunnen zetten in de jaren 2025 en 2026. Daarnaast wordt de raad gevraagd om de maximale koopsom te verhogen naar € 280.000. Voor dit agendapunt is ook wethouder Geers uitgenodigd. Hij wordt hierbij ondersteund door mevrouw Vreuls-Essers, Bruns en Bastiaan-Net. Welkom. Is er vanuit de commissie behoefte aan een toelichting vanuit de collegezaal? Zo nee, dan kunnen we de eerste termijn gaan doen bij de fractie van het CDA.

A.M.J. Geers wethouder

Als u zelf nog een toelichting wil geven. -Heel kort. Ik denk dat er een goed voorstel voorligt waarmee we meer starters in staat stellen om die te binden aan onze gemeenschap. We hebben daarmee het maximale bedrag opgezocht wat volgens de regeling van de provincie kan. Daarmee zijn we concurrerend ten opzichte van collega-gemeentes. Ik hoop dat daar een breed draagvlak voor is. Dus de starters willen we graag aan ons verbinden.

Fractie CDA

Dank u wel. Dan kunnen we naar de fractie van het CDA. Dank je wel, voorzitter. Zoals gezegd, het is een voortzetting van een bestaande regeling en dat de bedragen die daarin genoemd worden, aangepast worden aan de huidige tijd is niet meer dan logisch en ook lovenswaardig. Het enige punt dat wij daarbij hebben is

dat wij zouden willen vragen om de trekkingsrechten van de provincie weer aan Kerkrade toe te kennen. Mijn excuses, ik trek het terug. -Dank u wel.

Fractie SP

Gaan we de naar fractie van de SP. -Dank u wel, voorzitter. De SP is voor het beschikbaar stellen van een nieuw budget voor de startersregeling. Echter hebben we hierin wel twijfels bij de hoogte van het bedrag van € 1,5 miljoen. De reden is dat we in de richting van het ravijnjaar, zoals we inmiddels allemaal wel weten, ongekend hoge bezuinigingen gaan doen. Waaronder veel bezuinigingen die echt pijn gaan doen. Met het oog hierop zou de SP het verstandig vinden als we dit bedrag van € 1,5 miljoen naar beneden, bijvoorbeeld naar € 1 miljoen zouden bijstellen. Zodat we iets extra's hebben om de aanstaande bezuinigingen die - zoals dat met bezuinigingen altijd het geval is - vooral de zwakkeren het hardst zullen raken, zo veel mogelijk te kunnen verzachten. Graag zouden we de mening van andere fracties hierover willen horen. Dank u, voorzitter. Tot zover.

Fractie Lokaal Alternatief

Dan gaan we naar de fractie van Lokaal Alternatief. Voorzitter, dank u wel. We zijn heel erg blij met een verlenging van de startersregeling. Inderdaad, zoals de wethouder zegt, om ook starters aan Kerkrade te binden. Alleen vragen we ons net het tegenovergestelde van de vraag van de SP af. Hoeveel starters kunnen we hier mee helpen, met € 1,5 miljoen? Met andere woorden: is het aantal aanvragers erg laag of is het bedrag in verhouding laag en komt er snel weer een nieuwe besluitvorming om het bedrag weer aan te vullen? Want stimuleringsfondsen die snel uitgeput raken, schaden volgens ons het vertrouwen van onze burgers in de lokale overheidsregelingen. Dan een andere vraag. De gemeente leent en leent daardoor aan de starters. € 1,5 miljoen uitbreiding en de eerste drie jaar betalen starters geen rente. Stel dat de rente 4% is. Dan is vraag één: worden die drie jaar rente over de volgende 27 jaar teruggehaald? Of lopen we hier potentieel het risico op € 60.000 kosten per jaar, dus € 180.000 in de eerste drie jaar? In het kader van het ravijnjaar zijn we nu aan het zoeken naar overal plakjes kaas en dan is € 60.000 per jaar

Fractie Burgerbelangen

toch wel een behoorlijk bedrag. Tot zover. -Dank u wel. PvdA. Dank u, voorzitter. We hebben gezien dat de voorgestelde verhoging een beetje vergelijkbaar is met omliggende stedelijke gemeenten. Wat dat betreft, biedt dat een goed uitgangspunt om mee te gaan met het voorstel van het college. Wat betreft het voorstel van de SP: zij vragen om daarop te reageren om het bedrag te verlagen. Enerzijds denk ik dat als je naar de nota van toelichting kijkt, het effect budgettair en de begroting neutraal is financieel gezien en dit dus geen verschil zou moeten uitmaken voor de begroting. Dus ook niet voor keuzes in het ravijnjaar. Anderzijds zien we in de nota van toelichting dat de provincie per 01-01-'26 de financieringsverdeling met gemeenten gaat wijzigen. Door nu - zo interpreteert de Partij van de Arbeid het - hiervan gebruik te maken, profiteren we nog van slechts 25% dat de gemeente hierin een aandeel heeft. Als we na 01-01-'26 dit zouden doen, zouden we 50% aandeel hierin hebben en dus een groot risico lopen. Wat ons betreft, is het - als dat klopt - zinvol om nu wel die € 1,5 miljoen vast te houden en het niet te gaan verlagen, omdat je anders in 01-'26 voor een groter deel aan de lat staat. Als onze interpretatie de juiste is, dan gaan we in dat geval niet mee in het voorstel van de SP. Verder kunnen we akkoord gaan met dit voorstel voor wat betreft de eerste termijn, hoe de stand van zaken nu is. Dan kunnen we naar de fractie van Ons Kerkrade. Dank u wel, voorzitter. Ik kan mij daarbij aansluiten wat de PvdA ter woorden brengt. Het zou voor de [onhoorbaar 00:57:02] heel slecht zijn indien Kerkrade de aanzichten van de omliggende gemeenten geen gelijke tred houdt wat betreft de verhoging van de starterslening. Omdat de woningmarkt erg krap is, is het voor de starters sowieso al moeilijk een passende woning te vinden die bij hun inkomen past. Daarvoor heb ik in eerste instantie geen verdere vragen. -Fractie van BurgerBelangen. Dank u wel, voorzitter. In 2010 was ik 22 jaar, een starter op de arbeidsmarkt en woningmarkt. In iedere straat stonden er wel een paar huizen te koop. Op iedere hoek stond er wel een huis te koop. Het aanbod was meer voor de helft van de prijs. Ook toen als starter was het moeilijk. We hadden net een bankrecessie. Daar zaten we nog middenin, dat was in 2008 begonnen. Banken namen geen risico's. Het was moeilijk om een hypotheek te krijgen. De rente was hoog. Ik heb toen persoonlijk gebruik gemaakt van een landelijke regeling, omdat ik niet wist dat Kerkrade ook zo'n regeling aanbood. Als we kijken naar de huizenmarkt nu, dan is die misschien wel nog moeilijker. Weinig aanbod, de prijzen zijn de pan uit gerezen. De hypotheekrente is ook weer flink aan het stijgen. Wij van BurgerBelangen vinden het belangrijk dat jongeren komen recreëren in deze stad. Of ze blijven wonen in deze stad of van buitenaf aankomen. Dat vinden wij heel belangrijk. Momenteel zetten wij ons hard in met het woonoffensief. We creëren nieuwe woningen wat zorgt voor doorstroom op de startersmarkt. Aanpassingen van deze regelingen zien wij als een goede concurrentiepositie ten opzichte van omliggende en om grenzende gemeentes, zoals de gemeente Heerlen. De verhoging van het bedrag naar € 280.000 zorgt voor een groter bereik. In de stukken staat 40%.

Wij hebben zelf een keer op een huisaanbod website gekeken. Ik zal geen namen noemen. Dan kwamen wij op 9 mei op een berekening van 51% uit, dus die verhoging voegt echt iets toe. Dan het beschikbaar stellen van het geld vanuit het Rijk. Dat is die bijdrage waar we het over hebben gehad. Dat zien wij als positief en dat maakt het voor ons een no brainer. Dat is Portugees voor: we hoeven hier niet lang over na te denken. We zien het als een goede investering in jongeren in onze stad en daarom stemmen wij hiermee in. We hebben een kleine suggestie richting het college. Een verzoek om makelaars op de hoogte te stellen van deze regeling. Dat ze het misschien bij de advertenties van de huizen erbij kunnen zetten, zodat jongeren zoals ik die het niet wisten op deze manier

Fractie Ouderenpartij Kerkrade

wel op de hoogte worden gesteld van deze mooie regeling. Dat was het voor ons. -Dank u wel. Dan kunnen we naar de Ouderenpartij, de heer [onhoorbaar 00:59:46]. Dank u wel, voorzitter. De Ouderenpartij is akkoord met het ontwerpbesluit en dat vooral met name gezien de marktontwikkelingen en de verhoging van de prijzen om die conform te maken in het ontwerpbesluit. Wij zijn akkoord.

Fractie Hart voor Vrijheid

Dank u wel. Dan kunnen we naar Hart voor Vrijheid. Dank u wel, voorzitter. We hebben nog een vraag. Er zijn al veel vragen gesteld. Wij gaan u die € 1,5 miljoen eventueel toekennen. We vragen € 4,5 miljoen aan de provincie die trekkingsrechten. Wij vragen ons nu af of de provincie die nu gelijk ter beschikking stelt of die tot en met 31 december aangevraagd worden. Dat als het budget niet gebruikt wordt, ze ook de trekkingsrechten nog niet storten. Voor de aanwezige aanvragen, of die dan gelden

Marlon Struver

of dat die in één keer toegekend worden. Dat is onze vraag. Dank u. Dank u wel. Dan kunnen wij naar de VVD.

Fractie VVD

Voorzitter, het is volgens ons een goede ontwikkeling om starters te helpen om een huis te kopen. We zijn erg blij met deze verlenging. Vanzelfsprekend met de stijging van de huizenprijzen van de laatste jaren is het goed dat het bedrag van de koopsom verhoogd is. In het kader van hetgeen wat de wethouder bij het vorige agendapunt aangaf, is het misschien een optie om voor het verstrekken van de leningen geen vreemd vermogen aan te schaffen? Want zoals Lokaal Alternatief aangaf, wordt er nu geld geleend dat doorgeleend wordt. Door dit met eigen vermogen te doen, steun je namelijk een project dat bijdraagt aan welzijn van Kerkrade en dat op een duurzame manier. Waarbij we de komende jaren geen rentelasten hebben op de eerste drie jaar na en daarna zelfs renteopbrengst hebben.

A.M.J. Geers wethouder

Tot zover, voorzitter. -Dank u wel. Dan kunnen we naar de collegetafel voor de beantwoording. Ik vind het echt leuke discussies. Het CDA zegt: bedragen worden aangepast. Huidige tijd is niet een concrete vraag. De SP heeft een vraag over de totale omvang van het bedrag en relateert dat aan het ravijnjaar. Als we kijken hoe dit is opgebouwd, betekent dit dat dit fonds zichzelf weer terugbetaald. In principe is dit fonds kostenneutraal en heeft geen impact op onze begroting. Dus het heeft ook geen impact op het ravijnjaar. Lokaal Alternatief vraagt: hoeveel starters kunnen we helpen? Ik ben aan het kijken naar het bedrag wat iemand maximaal kon gebruiken. Dat was € 35.951 het gemiddelde dat je in totaal kreeg. Het gemeentelijk aandeel daarin was € 8.987 per aanvrager. Je verhoogt dit bedrag. Nu kom je dan uit op een totaal van € 56.000 en een gemeentelijk bedrag van € 14.000. Als je dat door elkaar deelt, kun je best wat mensen daarmee helpen. Dan ga je uit van de huidige verdeel systematiek zoals die is. Dat is drie vierde provincie en een vierde voor ons. Stel, de provincie zou dit veranderen, bijvoorbeeld naar de helft. De provincie is aan het kijken: willen we deze regeling op die manier doorzetten? Dan zou je naar een gemeentelijk aandeel gaan van het dubbele van het bedrag van nu. Dan zou je op € 28.000 uitkomen. Extrapoler je dat naar dat bedrag, dan kun je best wat mensen helpen. Uiteindelijk is het dan iets wat onze begroting niet raakt. U stelt een vraag over: hoe zit dat met die renteloze jaren? We hebben gekeken hoe dat zit. Als je het over de totale looptijd krijgt, dan heft zich dat inderdaad op, wat u zelf zegt. Dus uiteindelijk is het kostenneutraal en afhankelijk hoe bepaalde percentages zich ontwikkelen, zou het zelfs positief kunnen zijn, maar dat weet je nu niet. De PvdA maakte de opmerking: hoe zit dat met de provincie en wat zouden ze doen als dat verandert in een andere verdeling? Dat heb ik net uitgelegd. Ons Kerkrade is blij met het voorstel. BurgerBelangen doet één suggestie. U zei dat makelaars reclame maken voor de regeling. Het is een goede suggestie, die nemen we mee om ervoor te zorgen dat het aan de makelaars komt. Misschien moeten we het ook via andere kanalen nog verspreiden. Dat

gaan we kijken. Hart voor Vrijheid stelt een vraag over: hoe wordt het geld ter beschikking gesteld? Dan moet ik naar mijn ambtelijke ondersteuning kijken,

Kerkrade Ambtenaar

want daar heb ik echt geen enkel idee van. -Als wij als gemeente trekkingsrechten aanvragen bij de provincie en zij gaan daarmee akkoord, dan zeggen zij die ook toe. Dus die worden voor ons gereserveerd. Nu is het zo dat wij als gemeente niet het totale budget meteen storten bij ACN. Dat doen we in porties. Op het moment dat wij een portie storten, stort de provincie die tegenportie dan ook bij ACN. Dus wij storten nooit het hele bedrag en de provincie ook niet, maar als wij die € 4,5 miljoen aanvragen en de provincie zegt die toe, zijn die ook voor ons toegezegd.

Fractie Hart voor Vrijheid

Dus die blijven voor ons gereserveerd. -Een aanvullende vraag: wanneer storten jullie? Als er een x aantal aanvragen binnen zijn?

Kerkrade Ambtenaar

Meneer Otten, normaal gesproken moet dit in de tweede termijn.

A.M.J. Geers wethouder

Wij storten als het budget bijna op is bij ACN. De VVD zegt tot slot: gebruik dat geld voor Gaia hiervoor. Zoals ik net gezegd heb, is dit een fonds wat zichzelf vult. De vraag is of dat in een treasury perspectief de meest verstandige keuze is. Ik denk dat we altijd moeten kijken welke leningen het duurst zijn. Langlopende leningen zijn over het algemeen laag. Kortlopende leningen zijn hoog. Dus zou je die € 2,2 miljoen willen inzetten voor kortlopende leningen, omdat je daarmee een hoger rentevoordeel haalt.

Marlon Struver

Dat moeten we in een totaal treasury perspectief bezien. Dat was mijn eerste inbreng. -Dank u wel. Volgens mij waren alle vragen beantwoord, maar is er nog behoefte

Fractie SP

aan een tweede termijn? Dan kunnen we naar de SP. We hebben alleen nog een opmerking naar aanleiding van het antwoord van de wethouder. U zegt: het is kostenneutraal, dus het heeft geen invloed op het ravijnjaar, maar het was niet wat wij bedoelden. Wij bedoelden om iets extra's te hebben voor het ravijnjaar. Als je maar € 1 miljoen pakt in plaats van € 1,5 miljoen, heb je € 500.000 over voor het ravijnjaar. Dat bedoelden we, maar niet het kostenneutrale plaatje zo. We hebben begrepen dat er geen meerderheid voor is,

A.M.J. Geers wethouder

dat daar niemand voor is. -Wethouder Geers. Als we het geld op de plank zouden hebben en we zouden geld ervoor beschikbaar hebben, dan zou dat een goede, terechte vraag zijn. Echter, nu is het niet zo dat we dat geld hebben. Dat geld wordt via deze constructie naar binnen gehaald, dus dat geld zouden we anders niet kunnen krijgen. Dat is geld wat hieraan gelabeld is. Het is niet zo dat we bijvoorbeeld zeggen: we vragen € 4 miljoen provincie plus daarbij en daarmee lossen we een gat in de begroting op.

Marlon Struver

Als dat van de provincie mag, wil ik dat graag doen. -Dank u wel voor die beantwoording. Volgens mij was er geen andere fractie die nog een tweede termijn wilde gebruiken, dus zoals ik het meende te peilen, zou dit als akkoordstuk door kunnen naar de raad. Of zijn er fracties die dit graag zouden willen meenemen als bespreekstuk? Zo nee, dan kan het door als akkoordstuk naar de gemeenteraad.

7.2 Ontwerpbesluit Rekenkamerrapport Doe mee 2024 energiebesparingsplicht

Marlon Struver

Dat brengt ons bij agendapunt 7.3. Dat is het Ontwerpbesluit Rekenkamerrapport Doe Mee 2024 Energiebesparingsplicht. De Rekenkamer in Kerkrade heeft in 2024 meegedaan aan het landelijke Doe Mee onderzoek inzake energiebesparingsplicht van de Vereniging van Rekenkamers. Na het opleveren van de resultaten vanuit de Vereniging voor Rekenkamers heeft de Rekenkamer Kerkrade besloten om samen met de rekenkamers van Sittard-Geleen, Heerlen en Brunssum een verdiepend onderzoek te doen om zo de

resultaten meer diepgang en duiding te kunnen geven. Vanuit de commissies zijn voorafgaand aan deze vergadering vragen gesteld en deze zijn ook beantwoord. Voor de bespreking van dit agendapunt zijn de heer Hannen en de heer Van Beusekom van de Rekenkamer uitgenodigd. Welkom. Ik geef graag het woord aan de heer Hannen voor een toelichting op het ontwerpbesluit. Dank u wel, voorzitter. Zoals de voorzitter al heeft aangegeven, heeft de Rekenkamer in 2024 meegedaan aan het Doe Mee onderzoek van de Vereniging van Rekenkamers naar de energiebesparingsplicht. Elk jaar kiest de Vereniging van Rekenkamers, dat is de landelijke vereniging, een onderwerp voor een Doe Mee onderzoek. Wij maken als Rekenkamer Kerkrade steeds de afweging of we wel of niet meedoen aan het Doe Mee onderzoek. Ons leek het een interessant onderwerp om aan mee te doen. Het onderzoek is gericht op de energiebesparingsplicht en het toezicht en handhaving. Een taak die qua uitvoering primair is ondergebracht bij de Regionale Uitvoeringsdienst. Aan de Doe Mee onderzoek hebben 111 gemeenten deelgenomen. Wat je dan als Doe Mee onderzoek krijgt, is een ruw product. Wat wij hebben gedaan, is met de Rekenkamers van Sittard-Geleen en de andere Parkstad rekenkamers die in de RUD zitten, een soort van doorvertaling gemaakt naar de conclusies en aanbevelingen voor de gemeenteraad van Kerkrade. Dat alles treft u in die stukken in dat interactieve PDF.

Fractie Hart voor Vrijheid

[onhoorbaar 01:09:34] die massa zo'n goed product hebben. Wij kijken er in ieder geval met veel vertrouwen naar uit. Dank u. Dank u wel. Dan BurgerBelangen. -Dank u, voorzitter. Ik heb van alles opgeschreven en [onhoorbaar] worden,

7.3 Ontwerpbesluit Omgevingsvisie Kerkrade 2050: Verrassend Kerkrade, 't sjunste óp de welt

Fractie Hart voor Vrijheid

maar wij hebben toch nog twee vragen. De gemeente Kerkrade heeft deelgenomen aan het Landelijk Doe Mee Onderzoek 2024, georganiseerd door de Vereniging van Rekenkamers. Het boekwerk telt 102 pagina's. Ik heb het helemaal doorgenomen. Ik moet zeggen: heel goed stuk, duidelijk stuk, compliment daarvoor. Samen met de andere gemeentes is een gezamenlijk rapportage opgesteld. Uit het onderzoek blijkt dat er behoefte is aan duidelijke afspraken tussen de gemeente en de Omgevingsdienst Zuid-Limburg over de uitvoering van de taken en met betrekking tot de energiebesparing. Ook wordt aanbevolen om doelstellingen en KPI's te formuleren en periodiek te rapporteren, alsook de voortgang en natuurlijk om het toezicht en de handhaving hiervan. Voorzitter, graag zouden wij op de hoogte willen worden gehouden met bovenstaande doelstellingen en de handhaving hiervan.

Nicolle Heijltjes

Tot zover de eerste termijn. -Duidelijk. Dan kunnen we naar de Ouderenpartij. -Dank u wel, voorzitter. De Ouderenpartij heeft kennisgenomen van een gedegen stuk met een goede inhoud. We gaan ervan uit dat al die aanbevelingen worden overgenomen en worden uitgewerkt. Alleen nog de vraag: komen de uitgewerkte opdrachten terug naar de commissie en raad? Dat is onze vraag. Dank u wel. Kunnen we naar Hart voor Vrijheid. Dank u wel, voorzitter. We zijn het eens met de aanbevelingen. Verder hebben we vragen. -Duidelijk. Dan de VVD. Voorzitter, om SMART te formuleren: we hebben nu geen vragen. Dank u wel. Dan kunnen we naar de colleegetafel voor de beantwoording van de vragen. -De vragen van BurgerBelangen

Fractie CDA

zijn meer gericht aan het college, maar in de bestuurlijke reactie wordt wel aangegeven dat daar op ingegaan wordt en dat de punten die ingebracht worden ook meegenomen worden in de gesprekken met de Omgevingsdienst Zuid-Limburg. Dat de aanbevelingen waaronder monitoring worden terug overgenomen. Ik ga ervan uit - ik zie de wethouder ja knikken - dat dat gebeurt. Volgens mij had de OPK nog een vraag. -Ik had nog een vraag over de uitkomsten van de uitgewerkte opdrachten. Komen die nog terug? Dat is een vraag die het college moet beantwoorden. Ik denk niet dat wij daar als Rekenkamer iets over kunnen zeggen. Wellicht kunnen we die vraag door leiden naar het college en kunt u schriftelijk antwoord krijgen. Dat is dan de beantwoording. Ik kijk naar de commissie of er behoefte is aan een tweede termijn. Volgens mij niet. Dan zou het stuk door kunnen als akkoordstuk naar de gemeenteraad, lijkt mij. Duidelijk. Dan gaat het als akkoordstuk door. Ik bedank u voor de beantwoording van de vragen

Fractie SP

en dan kunnen wij door naar het laatste agendapunt van vanavond. Dat is agendapunt 7.4. Dat is het ontwerpbesluit van de Omgevingsvisie Kerkrade 2050: Verrassend Kerkrade, 't sjunste óp de welt. Vanaf 2023 zijn wij raad- en commissieleden in vijf bijeenkomsten meegenomen. De wethouder mag naar voren komen. Voor 2027 dient iedere gemeente één omgevingsvisie te hebben. De raad wordt gevraagd om in te stemmen met de inhoud van de Omgevingsvisie en akkoord te gaan met het bekendmaken en ter inzage leggen hiervan. Na deze periode zal de Omgevingsvisie in oktober 2025 ter vaststelling aan de raad worden aangeboden en voor dit agendapunt is wethouder Heijltjes uitgenodigd. Zij wordt ambtelijk ondersteund door de heren Gerards en Theunissen. Ik geloof dat er vanuit de collegetafel nog behoefte is aan een korte toelichting. Na een voorbereiding van ruim twee jaar ligt hij eindelijk voor: onze ontwerp Omgevingsvisie. Er is een heel uitgebreid participatietraject aan voorafgegaan. Voor de raad- en commissieleden zijn er infoavonden geweest. Er is een burgerparticipatie traject

Fractie Lokaal Alternatief

aan vooraf gegaan waar, als ik me niet vergis, zo'n 1.000 inwoners aan hebben deelgenomen. Nu ligt die hier, ons ontwerp Omgevingsvisie. Ik geef hem graag vrij ter discussie en ik ben zeer benieuwd wat jullie ervan vinden. Dank u wel. Dan kunnen we naar de fractie van het CDA, de heer Hoofs. -Dank u wel, voorzitter. Ik wil beginnen met de complimenten uit te delen voor het werk dat verzet is in het verleden. Dan bedoel ik: in eerdere raadsperiodes had het CDA wat zorgen over de voortgang. De komst van de Omgevingswet is een aantal keren uitgesteld, maar wij hamerden iedere keer op: wanneer gaan we beginnen?

Fractie PvdA

Hoe gaat dat lopen? Als ik zie wat er ligt en op de manier hoe dat proces is doorlopen, zoals gezegd: daar kan ik alleen maar complimenten over uitspreken. De raad een aantal keren is meegenomen in dit traject. Ik zie die zaken goed terugkomen wat daarin is ingebracht. Ook zaken die door andere stakeholders zijn ingebracht staan er goed in naar ons idee. In die zin zijn we daar zeker tevreden mee en is het een opmaat om te komen tot een omgevingsplan straks, de programma's die daarbij horen en de verdere uitwerking. Ook als ik niet alleen kijk naar het ontwerp Omgevingsvisie, maar ook het omgevingseffect rapport en de participatie van slagen. Wat ons betreft, kunnen we heel goed zien hoe dit traject is doorlopen. Daar zijn we zeer tevreden mee. Wat ons betreft een prima basis om verder te bouwen aan Kerkrade. -Dank u wel. We kunnen naar de SP, mevrouw Laumann. -Dank u wel. We hebben het rapport gelezen. Dat is inderdaad een heel mooi rapport. Er is heel hard aan gewerkt. Wat mijn collega's ook al zeiden van het CDA. Ik denk dat het een torenhoge ambitie is. Waar we alleen zorgen over hebben, is in de toekomst de uitvoering hiervan. Ik ben bijvoorbeeld zelf heel erg bezig met milieu en met groenvoorziening. Daar staan hele mooie dingen in, maar dan denk ik: 20% meer groen in de stad? Tegels wippen, verstenen tegengaan, wie gaat dat allemaal onderhouden? We hebben nu een groenvoorziening, daar krijg je soms hoofdpijn van als je over straat loopt, hoe het eruit ziet. Dat mensen geen tijd hebben. Daar wil ik niet mensen van de groenvoorziening mee denigreren. Helemaal niet, maar er zijn wel armen en benen te kort om alles op te lossen. Ik heb wel mijn zorgen bij de uitvoering. Het is een heel ambitieus plan. Dat moet natuurlijk ook. Ambities moeten altijd hoog zijn en mooi zijn.

Fractie Ons Kerkrade

Er is heel veel werk verzet, maar daar is toch wel een puntje: hoe gaan we dat invullen in de toekomst? Tot zover de eerste termijn. Duidelijk. Dan kunnen we naar Lokaal Alternatief. Voorzitter, inderdaad een prachtig plan. Goed onderbouwd, goed beschreven, alleen heel erg academisch. Pagina twee van de Nota van Toelichting. De uitvoering van de omgevingsvisie zal in sterke mate afhangen van de beschikbare financiële middelen en ambtelijke capaciteit. Logisch, maar dan gaan we dit toch nu niet doen? Dan stelen we het toch een jaar uit? Dat we in het ravijnjaar zitten. We weten wat de financiële middelen zijn en een concrete omgevingsvisie kunnen neerleggen die ook daadwerkelijk gerealiseerd kan worden. We kunnen schitterende plannen schrijven, maar als we nu al weten dat we niet kunnen realiseren, dan vind ik dat het verloren tijd is om dit nu aan te nemen. Tot zover. -We kunnen naar de PvdA. Voorzitter, wat ons betreft ook een goede, stevige ambitie. We hebben enkele technische vragen gesteld die ingaan op de hoeveelheid groen. Mevrouw Laumann noemde het ook al: 20% minder verharding. De vragen die wij stelden, hadden met name tot doel om daar achter te komen. Waar is die 20% op gebaseerd? Het heeft twee factoren. Enerzijds is dat voldoende, want we willen meer groen omdat dat fijner en leefbaarder uit ziet. Je voelt je veiliger als het minder grijs is, z gezegd. Het gaat hittestress tegen, het vangt hemelwater beter op. We weten dat er heftige buien vallen. Is dat dan voldoende? Is dat te veel? Is het te weinig? Geen idee. Tegelijkertijd, als je gaat kijken naar uitvoerbaarheid, is dat dan ook te veel of niet? We hebben naar andere gemeenten gekeken en dat staat ook in de beantwoording. Andere gemeenten hanteren vaak ook 25% tot 30%. Dus is mijn fractie nog steeds op zoek naar: waar komt die 20% vandaan? Behalve alleen maar: het is onze inschatting. Daar zouden we graag toelichting op krijgen. Dat geldt ook voor datgene wat hier aanhangt en dat is de opvang van hemelwater.

Daar staat wel iets over in het stuk, namelijk 24 tot 72 uur kunnen vasthouden en afgeven, vertraagd afgeven van hemelwater. Toch zouden we daar graag iets meer toelichting op krijgen.

Fractie Burgerbelangen

Hoe gaan we dat doen? Is dat voldoende? Waar komt die informatie vandaan? Hoe weten we als we een visie vaststellen met 20% minder verharding en die afgifte van hemelwater, hoe we dat gaan doen? Is dat voldoende? Gaan we daar nog extra dingen mee doen? Ik heb het niet over dat wat in het in het Omgevingsplan terecht moet komen. Daar hoeven we nu niets van te vinden, maar de kapstok van het Omgevingsplan moeten we hier wel al vaststellen. Daarom is mijn fractie vooral op zoek naar de achterliggende gedachte bij die twee onderwerpen. Voor de rest hebben we geen vragen in de eerste termijn. Dank u wel. Dan kunnen we naar Ons Kerkrade. Dank u wel, voorzitter. Inderdaad, het is een goed plan, zoals mijn voorgangers al allemaal beaamd hebben, maar er zijn toch enkele dingen waar we rekening mee moeten houden. Dat is één van de belangrijkste. Je kunt veel plannen maken, je kunt van alles op papier zetten, maar als we het ravijnjaar gaan bekijken, is het financieel gezien heel moeilijk de juiste keuzes te kunnen maken. Want we kunnen niet alles realiseren wat er op papier gezet wordt. Daarvoor zullen we echt keuzes moeten maken en goed doordacht moeten blijven om iets te kunnen realiseren. Als ik neem participatie, één van de belangrijkste pijlers in de Omgevingsvisie. Bij de peiling onder 23.000 huishoudens gaat de voorkeur uit naar schoon en veilig leefomgeving. 't Sjunste óp de welt, maar hoe schoon houden wij de stad? Neem een voorbeeld. Jaar in jaar uit proberen we met illegaal storten en bijplaatsen tevergeefs op orde te krijgen. Het lukt en het lukt maar niet. Ook deze dingen zullen in die jaren moeilijk te hanteren en te controleren blijven. Veilige buurtroutes. Eén van die buurtroutes is natuurlijk De Lente. Die kinderen kunnen makkelijk fietsen. Dat is inderdaad, maar dat betekent natuurlijk wel dat er minder rekening mee gehouden wordt, als er geen wagens mogen komen, dat ze steeds verder moeten uitwijken naar de nieuwe wegen. Dat betekent ook dat we richting 2050 steeds meer auto's zullen krijgen in plaats van minder. Als ik dan verder zie, is het nog een uitdaging die de revue passeert, zoals de vergrijzingspiek in 2035 en de inzet op groei. Berekent groei en behoud de natuur dat Kerkrade maar gaat inzetten alleen maar op hoogbouw, wil men de natuur behouden. Dat zijn allemaal vragen die dan naar voren komen en we alleen maar als we een goede financiële positie hebben,

Fractie Ouderenpartij Kerkrade

hier in Kerkrade kunnen realiseren. Dit was in eerste instantie. Dan de fractie van BurgerBelangen. Dank u wel, voorzitter. Ten eerste wil ik de complimenten uitspreken aan allen die bij de omgevingsvisie betrokken waren. Wat wij ook hebben gezien,

Fractie Hart voor Vrijheid

is dat er gebruikt is gemaakt zowel van het participatieverslag als ook dat Omgevingseffect rapport. Dat wordt ook gebruikt voor de monitoring op die effecten. Ik denk dat dat heel belangrijk is. We vinden het heel mooi dat er ruimte is voor een groeiende en bloeiende stad waarin we samen vooruit durven te kijken. Ik begrijp de opmerkingen natuurlijk over het ravijnjaar, maar wij denken:

Fractie VVD

het is een visie en een visie, zoals beschreven is, is een dynamisch document. Een dynamisch document wil zeggen dat dat document meegaat in de onvoorspelbare veranderingen in de samenleving, de technologie en ook de geopolitiek. Natuurlijk ook met alles waar we mee te maken krijgen, zoals het klimaat en dat soort dingen. Wat mooi is, is dat de visie rust op vier verhaallijnen met heldere, thematische accenten die ruimte bieden voor een goede mix van groen wonen en economische ontwikkelingen. Ze overlappen elkaar, want een leefbare stad heeft voorzieningen nodig die passen bij jong en oud, terwijl een sterke economie ruimte biedt voor werk dicht bij huis. Een meer generatie stad vraagt om duurzame woningen en publieke ruimte die uitnodigt tot ontmoeting en een klimaatbestendige inrichting draagt bij aan gezondheid, leefbaarheid en toekomstbestendige groei. Die thema's vormen wat ons betreft het fundament voor een evenwichtig en veerkrachtig Kerkrade.

Marlon Struver

Vooruitlopend op de muziek, zeg ik altijd, hadden we nog een paar vragen.

Nicolle Heijltjes

Als dit wordt gezien als een dynamisch document, dat betekent dat het een visie is en het flexibel is, dan willen wij graag horen hoe die aansluiting wordt gehouden op die wijzigingen en hoe we daarmee omgaan in de volgende raadsperiode 2026. Dan hebben we een punt dat niet zozeer hierop terugvalt, maar dat vonden wij wel heel interessant. Dat is dat pilotproject wat op [onhoorbaar 01:24:45] gebeurt. Wij vroegen ons af of

we daarover op de hoogte gehouden konden worden en of we krijgen te horen of daar vervolg op komt en hoe ze dat verder gaan oppakken bij andere organisaties of bedrijven. Dan nog een laatste vraag over de biodiversiteit. Dat gaat over de Anstelerbeek, het Dokter Ackensplein en die ontwikkelingen die daar zijn genoemd. Is er al zicht op welke termijn deze ontwikkelingen zouden kunnen gaan plaatsvinden en hoe inwoners hierbij worden betrokken? Dank u. -Dank u wel. Dan gaan we naar de Ouderenpartij. -Dank u wel, voorzitter. De Ouderenpartij vindt het een prima uitgewerkte visie waarin prima gebruik gemaakt is van participatie van alle geledingen die je nodig hebt om tot zo'n visie te kunnen komen. Alleen nog een vraag. Is de opsomming in het document limitatief

Kerkrade Ambtenaar

of komen er nog vervolgstappen naar aanleiding van voortschrijdend inzicht? Ik merk dat daar ook vragen over gesteld worden. Dat is onze vraag nog daarbij. Dan naar Hart voor Vrijheid. -Dank u wel, voorzitter. Wij zijn het eens met de Omgevingsvisie. Wij zijn er voor dat het ter inzage komt te liggen, maar ik vind wel dat wij moeten kijken hoe onze toekomst er uit ziet qua bezuiniging met het ravijnjaar en dat we daar de visie op moeten aanpassen. Voortschrijdend inzicht zoals we dat noemen. Daar moeten we wel duidelijk rekening mee houden. Dank u. Dan de VVD. -Dank u wel, voorzitter. Het is zeer goed om te zien dat zo'n uitgebreid en goed uitgewerkte Omgevingsvisie wordt gepresenteerd. Het document en de visie zou volgens de VVD een goede basis kunnen vormen voor de komende jaren. Het beschrijft op hoofdlijnen de kwaliteit van de fysieke leefomgeving, voorgenomen ontwikkeling, het gebruik, beheer, bescherming en behoud van het grondgebied. Wel is het, zoals ook andere partijen aangeven, voor ons belangrijk om de aandacht te vestigen op de financiële mogelijkheden en de daaraan gekoppelde uitvoerbaarheid en haalbaarheid. Het is zonde om nu een stuk waaraan zoveel werk is besteed met een goede visie, te presenteren dat wellicht onuitvoerbaar en dus onrealistisch blijkt. Het is fijn dat, zoals ik eerder benoemd heb, om een dynamisch document en visie te schrijven, maar het is in onze optiek wel belangrijk om daar te allen tijde met een realistische blik naar te kijken. Niet te wachten met beslissingen nemen tot het moment dat meso- of macro-elementen invloed gaan hebben op zo'n visie. Dat mogen we voortschrijdend inzicht ook eerder doen. Dank u wel. Dan kunnen de colleegetafel voor de beantwoording van de vragen. Dank u wel, voorzitter. Dank u wel ook voor uw complimenten en de wijze waarop op deze visie nu nog vragen gesteld worden. U zult begrijpen dat ik niet alles zelf kan beantwoorden. Deze visie is al heel lang in voorbereiding. Mijn collega's naast mij zijn al heel lang bezig hiermee. Wat ik jullie wel kan meegeven: deze ontwerp Omgevingsvisie vervangt de bestaande structuur- en stadsdeelvisies. Ook daarin stonden ambities van de plannen die niet uitgevoerd zijn. Dus alles wat hierin staat, betekent niet dat we dat daadwerkelijk mogen gaan uitvoeren. Het is sowieso een visie waar we over de komende 25 jaar gekeken hebben: wat willen we? Hoe willen wij dat onze stad zich gaat verder ontwikkelen? Er komt een ravijnjaar en er komen bezuinigingen, maar dat betekent niet dat de ideeën die we nu hebben totaal niet uitvoerbaar zijn. Want je weet nu niet hoe er over vijf jaar staat, hoe het over tien jaar staat. Het is een idee. Het is een beeld naar welk niveau wij onze stad willen tillen en hoe we ervoor willen zorgen dat het daadwerkelijk 't sjunste óp de welt is en blijft. Dat alvast van mij uit. Dan mag ik het woord geven rechts naast mij. -Anders moet dadelijk mijn collega Daan ook wat dingen aanvullen. Als we kijken naar de oude visie, dat geeft de Omgevingsvisie ook aan: de oude visie, de structuurvisie in de oude [onhoorbaar 01:28:49] visies, daar waren heel veel dingen gerealiseerd. Toen waren de tijden ook niet zo gunstig qua financiën. Wat dat betreft moeten we gewoon verder vooruitkijken. We snappen heel goed: we weten niet precies hoe dat ravijnjaar gaat uitpakken, maar dat wil niet zeggen - zeker als je naar de lange termijn kijkt - dat je daar nu al bij allerlei investeringen, bouwplannen, ontwikkelingen rekening mee kunt houden. Dat je daar geleidelijk aan naartoe kunt werken. In eerste instantie was de planhorizon of de plantermijn tot 2040. Die hebben we verlengd naar 2050, omdat we zoiets hebben van: vijftien jaar is te kort. 25 jaar moet in principe wel voor een deel kunnen. Dat heeft er mee te maken dat we aansluiten op heel veel nationale en provinciale doelstellingen. Er wordt de termijn 2050 genoemd, dus dat paste ook goed aan de lijn. Daar aanvullend nog op: het grote voordeel ten opzichte van de structuurvisie is dat dat document vrij statisch was. Dat lag er voor tien jaar en er werd niet meer aan gewerkt. Terwijl van de Omgevingsvisie juist de bedoeling is dat we elke vier jaar hebben opgenomen om te kijken welke punten actualisatie nodig hebben. Dat maakt steeds de optie om te blijven monitoren en evalueren. Verder waren vragen, met name door de PvdA gesteld. Meer technische vragen vooraf. Hoe komen jullie aan die 20%? We zijn daar heel eerlijk over. Dat hebben in de beantwoording ook aangegeven. Dat is een inschatting. Dat weten we natuurlijk nu niet, maar wat we wel weten - dat staat ook in de visie - is dat twee derde van het totale grondgebied zoals jullie dat hier zien, feitelijk bebouwd is met bedrijventerreinen, woningen, noem maar op. Je zult ergens mee moeten beginnen. Ook bij nieuwe plannen, nieuwe ontwikkelingen, maar ook bij weg reconstructies. Het kan allemaal heel klein zijn. Dat je daar toch probeert wat vergroening te laten plaatsvinden. 10% vonden we aan de magere kant. 20%, zeker naar 2050 toe, moet op een of andere manier

wel te realiseren zijn. Wat Utrecht ook aangaf, was: andere gemeentes zijn een stuk ambitieuzer, maar de vraag is in hoeverre dat is te behalen. Wat we ook willen gaan doen, dat werd net al genoemd in die omgevingseffectrapportage, is gaan monitoren. We moeten gaan bijhouden van: hoe is het nu? Eén van de dingen die we willen gaan doen, is: hoeveel groen hebben we nu in Kerkrade?

Fractie Ouderenpartij Kerkrade

Hoe zit het nu met de mate van verharding? Dat soort dingen willen we dit jaar al gaan vastleggen met een peildatum. Dat je dan om de twee, drie jaar gaat kijken van: wat is de stand van zaken?

Kerkrade Ambtenaar

Dan kun je nog altijd tussentijds kijken of je eventueel extra maatregelen kunt nemen. -Aanvullend op dat punt. Dat is een kleine nuancering. Dat merken wij nu al, dat het groen binnen de gemeente vaak de eerste plek is waaraan wordt gesnoept, zou ik maar zeggen. Een voorbeeld daarvan is Enexis, die trafostations. Enexis heeft enorme opgave. Vaak kunnen alleen maar op een parkeervoorziening of een groenvoorziening die nieuwe huisjes gerealiseerd. Het wordt een lastige opgave, maar op de lange termijn kunnen we dat wel gaan compenseren. Verder werd door Ons Kerkrade genoemd in die peiling - dat was geen enquête, maar een peiling - om wat meer gevoel te krijgen wat de bewoners in Kerkrade heel belangrijk vinden. Dat kunnen jullie terugzien in het participatieverslag. Met name schone en veilige omgeving kwam met stip bovenaan. Dat maakte niet uit in welke buurt. Overal werd het aangegeven. Dat is één van de belangrijkste onderwerpen. Dat zijn dingen waar we, los van die visie, als gemeente nu al aan werken, maar we de komende jaren aan kunnen blijven werken. Verder werd genoemd: hoe zit het met de auto's? Dat gaven we eerder ook aan. U gaf ook aan vanuit Ons Kerkrade: naar 2050 toe groei, misschien nog meer auto's dan dat we nu hebben. Ik hoop het stiekem van niet. Over 25 jaar ben ik 80 jaar. Hopelijk maak ik dat mee, maar hopelijk hebben we dan wat minder auto's. Je weet niet hoe het met de technologie gaat met deelauto's, elektrische auto's. We zetten veel meer in op het fietsverkeer. Het is niet zozeer dat we de auto willen pesten. Absoluut niet. Dat autoverkeer blijft heel belangrijk. Zeker hier in Kerkrade en ook in de regio Parkstad. Dat je veel bewuster nadenkt: heb ik voor elke rit die ik maak de auto wel nodig? Of kan ik af en toe gewoon te voet of met de fiets gaan? Dat heeft natuurlijk met een gezonde leefomgeving te maken. Dat wil ik benadrukken. Het is niet zozeer alleen vanuit de auto, maar ook vooral de koppeling richting gezondheid, een stukje leefbaarheid van de stad. Dat zie je duidelijk terug in de leefbare stad. Dat vinden wij een heel belangrijk punt. Nog een aanvulling. Bijvoorbeeld de historische lente. Daar wordt de auto niet meer het eerste vervoersmiddel, maar betekent niet dat de auto daar helemaal geen plek meer heeft. Het kan wel zijn dat de fietser daar meer ruimte krijgt, maar er is altijd nog ruimte voor bestemmingsverkeer waar de auto ook kan komen. -De Ouderenpartij had een opsomming limitatief. Volgens mij bedoelde u de randvoorwaarden bij nieuwe bouwplannen. Of wat bedoelde u precies? -Het gaat over de hele opsomming van activiteiten in die visie. Is die limitatief of is die onderhevig van voortschrijdend inzicht en kan die aangepast worden? -Die kan zeker aangepast worden. Wat de wethouder al aangaf: er is een dynamisch document. In de uitvoeringsparagraaf hebben we een aantal zaken opgenomen van: die visie is een eerste stap in de richting, maar dat moet verder vertaald worden naar allerlei omgevingsprogramma's en uiteindelijk ook naar een omgevingsplan. Volgens mij werd door Lokaal Alternatief aangegeven, van: het is een vrij academisch stuk. Het is allemaal hoog over, maar als je het vergelijkt met andere omgevingsvisies, is het redelijk concreet.

Nicolle Heijltjes

We geven aan per deelgebied: wat zijn de ontwikkelingen? Wat vinden we belangrijk? We hebben min of meer een soort aanknopingspunten gemaakt om naar een nieuw omgevingsplan toe te gaan werken. Wat dat betreft, komt hij misschien helaas academisch over.

Kerkrade Ambtenaar

We kunnen er ook niet meer van maken, maar we proberen het zo goed en zo duidelijk mogelijk te maken. Hij is toch op sommige punten niet alleen hoog over, maar ook heel concreet. Volgens mij hebben we nog enkele vragen van BurgerBelangen open staan. Ten eerste hoe de raad op de hoogte wordt gehouden van de wijzigingen van de Omgevingsvisie. Mocht er een geactualiseerde versie komen, dan gaat dat altijd terug naar de raad. Dat wordt opnieuw dan vastgesteld. Tevens ook de uitwerking in een omgevingsplan komt allemaal bij de raad terecht. Er was nog een vraag voor het pilotproject in Dentgenbach over de energie hub. Ik begreep van collega's van duurzaamheid dat dat traject pas net is opgestart. Bedrijven zijn vooral nog onderling

Marlon Struver

aan het kijken van: hoe gaat het helemaal uitwerken? Zodra dat bij het college komt, kan de raad worden geïnformeerd

Fractie Burgerbelangen

door middel van een informatiebrief. Verder werd er een vraag gesteld door BurgerBelangen van: hoe zit het met de diversiteit? In ieder geval met het Dokter Ackersplein en de Anstelerbeek, om dat eventueel op termijn te ontluizen. Daar kunnen we nog geen termijn aan koppelen. Dat hangt natuurlijk ook af van de beschikbaarheid van het geld,

Nicollé Heijltjes

maar het zijn wel plekken waar we van denken naar de toekomst toe om daar wel aan de slag te gaan en dat we daar goede en mooie dingen kunnen realiseren. Dat doet natuurlijk de gemeente nooit zelf. Dat doen we in overleg met de omwonenden. Participatie is daar ontzettend belangrijk bij, maar er zijn ook andere partijen bij betrokken. Ik noem maar wat: de woningbouwverenigingen, het waterschap. We kijken ook naar de andere partijen om te kijken van: wat zijn daar de mogelijkheden? Een termijn daaraan koppelen,

Kerkrade Ambtenaar

kunnen we niet. Ik verwacht wel dat we de komende jaren daar onderzoek naar doen, van: wat is de haalbaarheid en hoe kunnen we dingen aanpakken en dingen met elkaar gaan koppelen?

Marlon Struver

Verder had de SP nog een vraag over de hoge ambitie en vooral zorgen over het groen, met name het onderhoud.

Fractie SP

Dat is ons bekend. Dat lossen we niet vandaag of morgen meteen op. Daar moeten we heel eerlijk over zijn. Eén van de dingen die we in de Omgevingsvisie aangeven, is dat we willen gaan werken aan een groen ontwikkelingsplan. Daar wordt gekeken van: hoe gaan we om met het groen, met het onderhoud? Wat betekent dat? Vooral met onderhoud. Dus niet alleen het aanleggen, vooral beheer en onderhoud. We hebben bijvoorbeeld nu een heel droog voorjaar. Wat betekent dat? Dat heeft heel veel gevolgen. Dat is allemaal uitwerking, dus dat wil ik aangeven. -Als aanvulling: het is niet dat we vanaf morgen opeens 20% meer groen hebben. Dat is iets over al die jaren. Waar je als organisatie naartoe kan

Fractie PvdA

groeien en waar je je organisatie op kan inrichten om dat uiteindelijk wel voor elkaar te krijgen. Ik begrijp die zorgen. -Nog een heel mooi voorbeeld. Vanmiddag in de pauze liepen we even rond, met name ter hoogte van de Stationsstraat, Marktstraat en Eindigstraat.

Fractie SP

Daar zijn wat tegels uit gehaald en er is volop groen gerealiseerd. Ik weet niet hoeveel vierkante meter het is. Bijna 100 vierkante meter. Dan zie je dat hele kleine beetje al helpen. Dat je een stukje overbodige verharding weghaalt. Volgens mij is daar dat monument onlangs onthuld. We willen aangeven: dat is een mooi voorbeeld van wat je kunt doen. Dat in het kort. -Dank u wel voor die beantwoording. Volgens mij waren alle vragen beantwoord. BurgerBelangen? Nee, voorzitter, één vraag was niet beantwoord. Misschien mag ik dat nog één keer herhalen. Misschien zat dat in die beantwoording, maar dat weet ik niet. We krijgen in 2026 een nieuwe raad. Dan hebben we een rijdende trein. De vraag is: hoe gaat die overgang dan? Dat wordt natuurlijk een beetje lastig. Dat heb je vaker met dat soort dingen. Als er een nieuwe raad komt, is dat een stuk wat blijft... -Ik denk dat dat niet alleen op dit onderwerp het geval is. Dat is natuurlijk bij elk onderwerp wat periode overschrijdend is. Dus dat zullen we op dezelfde manier aanpakken en op dezelfde manier de mensen informeren als dat we nu gedaan hebben. Dat is niks nieuws, dat is iets wat we altijd op dezelfde manier doen. Een informatieavond t.z.t. om de mensen weer op dezelfde manier op de hoogte te brengen als we dit gedaan hebben. Dat kan goede input zijn voor het nieuwe collegeprogramma. Ik denk dat daarmee uw vraag goed is beantwoord en volgens mij waren er geen andere openstaande vragen. Dus dan rest mij de vraag: kan dit door als akkoordstuk naar de gemeente? Of is er nog behoefte aan een tweede termijn? Dan kunnen wij naar de fractie van de SP. -Dank u wel, voorzitter.

Fractie CDA

Dank u voor de beantwoording, maar ik heb toch nog wat opmerkingen. Het wordt een beetje luchtig gebracht. Die groenvoorziening maak ik me echt zorgen over. Ik kwam aanrijden hier langs het oude

ziekenhuis. Daar hangen de takken over de stoepen. Het wordt niet bijgehouden. In de wijken waar ik door kom ook niet.

Fractie SP

We hebben nu al te weinig mensen. Natuurlijk vind ik groen belangrijk, maar ook die mensen zelf leggen steeds meer tegels in de tuin, omdat het leven zo druk is. Omdat mensen geen tijd meer hebben. Omdat mensen vaak meer bezig zijn met overleven dan met leven. Ik denk: hoe gaan we dit in de toekomst invullen? Voorzitter, mag ik daarop interrumperen? -Dat mag zeker. Dat laatste triggert mij wel. Mensen leggen steeds meer tegels in de tuin. Je ziet heel vaak van die onderhoudsvrije tuinen. Oftewel, helemaal betegeld, geen water. Is dat niet juist een probleem dat we aan moeten pakken? Is het niet dat we dit niet moeten toeschrijven aan: het leven is druk en het is lastig? Is het niet ook laksheid die we moeten gaan bestrijden? Hoe ziet de SP dit? -Natuurlijk moeten we daarop inspelen. Dat ben ik met u eens, maar het is wel de realiteit. Mensen hebben gewoon een druk leven. Als ik door Kerkrade West heen loop of fiets, ik geef het je te doen. Het is ten treuren uit. Ik denk: mensen zijn niet allemaal laks. Mensen denken gewoon: dan ben ik er vanaf, maar tussen tegels komen ook groene onkruidstruiken daar vanaf gezien. Het is toch een wezenlijk probleem. Ik denk: we hebben een verouderde generatie hier, een hele grote oudere generatie. Die moeten in hun huizen wonen blijven, want die kunnen niet meer naar het verpleeghuis. Dat komt allemaal erbij. Ik vind dat echt een probleem om aan te kaarten. Als ik door de wijk loop, vind ik dat dieptreurig. Dan denk ik: die mensen kunnen geen hulp krijgen voor de tuinen. Of ze moeten dat betalen. Dat is een heel erg realistisch feit waarom mensen met verstening bezig zijn. Natuurlijk kunnen we daarover praten, maar ik blijf erbij: het is een groot probleem. Als ik kijk dat we nu al te weinig hebben, dan vind ik dit plan wel heel mooi, maar ik vind het van de andere kant onhaalbaar wat het groen betreft. Dat vind ik heel jammer. De fractie van het CDA wil daar iets op zeggen.

Marlon Struver

Ik snap helemaal wat mevrouw Laumann vertelt. We hebben het natuurlijk over het vaststellen van de visie. Dat gaat over: hoe wil je met de toekomst omgaan?

Fractie Lokaal Alternatief

We weten dat we meer ruimte nodig hebben voor groen, vanwege klimaat en water. Ik denk dat het heel mooi is dat we in die visie die stip op de horizon zetten, dat dat het zou moeten zijn. Natuurlijk, beheer en onderhoud is een thema. Ben ik het direct mee eens, maar dat wil niet zeggen dat je dit niet in de visie kunt opschrijven. Ik probeer uw betoog te duiden en vraag me af: is dat iets waar we het hier met die visie op tafel over moeten hebben? Of heeft dit gewoon te maken met: hoe pak je een groen onderhoudsplan aan? Hoe zet je dat in de begroting? Daar ben ik benieuwd naar. Mevrouw Laumann. -Ik probeer aan te geven: je kunt een mooi plan hebben op papier, dit is een heel mooi plan en natuurlijk kunnen we altijd plannen aanpassen, maar vooropgesteld: in dit mooie plan halen we het nu al niet. Dat is mijn uitgangspunt. Ik vind het heel mooi om een mooie visie te hebben op papier, maar ik maak me zorgen om de praktijk. Dat wil ik mee blijven geven. Natuurlijk wil ik meer groen. Wie wil dat niet als mens? Rust en groen. Maar er zijn wat obstakels. Ik heb nog een paar opmerkingen

Fractie PvdA

over dat verkeer. Ik denk niet dat het minder wordt, maar dat heeft ook met ouderdom van de mensen te maken hier. Die zullen echt niet alles te voet kunnen doen. Ik zie steeds meer scootmobielen bijvoorbeeld. Misschien kunnen we daar wat meer voor doen in de toekomst. Waar die veilig kunnen rijden. Dat is ook een heel belangrijk punt, veiligheid. Ik kreeg een opmerking van: een visie is een dynamisch document, logisch. Dat we bij wijzigingen van het omgevingsplan worden betrokken, maar wordt ook tussendoor geëvalueerd met de raad? Die toezegging wil ik hebben. Dat we vaker tussendoor kijken van: waar staan we nu met die visie en wat hebben we al gerealiseerd? Hebben jullie nog ideeën als raad? Ik begrijp wel de vraag van BurgerBelangen. Dadelijk hebben we een nieuwe raad, maar het is niet zo dat alle raadsleden vernieuwd worden hier. Ik denk dat als je in een fractie nieuwe leden krijgt, neem je die vanzelf mee in een plan. Die hoeven niet echt bijgespijkerd te worden. Dat doe je onderling. Meneer Gorissen. -Het blijkt wel weer hoe belangrijk opvang van water is. Dat kun je wel zeggen. Gelukkig is het maar water. Nu krijg ik weer een boete. Ik heb te veel water gebruikt. Waren dat al uw opmerkingen, mevrouw Laumann? Ja, tot zover, voorzitter. Dank u wel. -Kunnen we naar Lokaal Alternatief. Voorzitter, bedankt. We blijven bij hetzelfde standpunt. De visie nu ter inzage leggen wekt verwachtingen. Als we kijken naar de kloof die we op dit moment al tussen de gemeenten en burgers hebben, is die gewoon groot. Als we nu een visie gaan voorleggen die best veel financiële middelen vraagt, dan hebben we eind volgende maand, over zes weken, met de kaasschaaf over bestaande voorzieningenniveau moeten gaan. Ik vind het echt geen goed signaal om dat te

doen. Ik zou het er zeker overheen willen tillen. In de eerste termijn ben ik vergeten te vragen: ik mis het verband met de 30 kilometernorm vanuit de Omgevingsvisie Zuid-Limburg.

Fractie SP

Die heb ik nergens teruggevonden. Ten aanzien van het vergroenen is gecommuniceerd dat we in Kerkrade mee gaan doen

Fractie PvdA

aan het Nederlands Kampioenschap Tegelwippen. In die communicatie is gezegd dat we mee gaan doen. We hebben geluiden gekregen van burgers die bellen en mailtjes sturen naar de gemeente wat de voorwaarden zijn. Wat mag wel? Wat mag niet? Ze krijgen het antwoord dat dat nog niet beantwoord kan worden. Dan is óf de communicatie te vroeg geweest of moet er heel snel gekeken worden wat de regels zijn om aan het tegelwippen mee te doen. Tot zover. -Dank u wel. Fractie van de PvdA. Voorzitter, wij kiezen er niet voor om nu een visie niet vast te stellen, omdat we niet weten: wat kunnen we wel, wat kunnen we niet? Het is niet voor niets een visie die we willen verwezenlijken in een tijdspanne van 25 jaar. Dat gaat verder, ook na het ravijnjaar. We weten dat we dit eens per raadsperiode sowieso opnieuw op tafel leggen. Ik wil alle raadsfracties nu, maar ook in de volgende raad oproepen om dan niet alleen maar even formeel het te agenderen als een akkoordstuk van: het is nog oké, maar het er ook echt integraal met zijn allen over te hebben. Die visie, die stip op de horizon die we zetten. We willen dat onze leefomgeving met alle voorzieningen... Hoe gaan we om met auto's? Hoeveel groen willen we? Het is niet voor niets een visie. Eindelijk hebben we het in de politiek over meer dan alleen de waan van de dag, volgende week, wat er eergisteren gebeurde. We hebben het eindelijk over de dingen die van wezenlijk belang zijn. Dan willen wij niet nu zeggen: we wachten wel weer een jaartje, want die visie is voor de volgende raad. Wel eens per vier jaar bekeken: zitten we nog goed op koers?

Fractie SP

Blijkt dit moeilijker te verwezenlijken en moeten we misschien iets naar beneden bijstellen? Ook dat is verantwoordelijkheid nemen. Ook dat is de kloof naar de burger dichtten om te laten zien: we willen wel iets, maar we zien dat het moeilijk is en we gaan samen ervoor zorgen dat we met één treetje lager toch de dingen kunnen verwezenlijken. Dan de 20% groen. Ik zie dat de klok flink doortikt, dus ik praat even door. Ik meen dat er een aantal stukken van instanties bestaat

Fractie PvdA

dat aangeeft dat 30% groen aanleiding is om de natuur zijn werk beter te kunnen laten doen. Vandaar ook de achtergrond. Ik zeg niet dat we nu dit moeten gaan veranderen.

Fractie Ons Kerkrade

Dit kan ook voor tussentijdse bijstellingen gaan gelden, maar dat was de achtergrond van mijn vraag. Omdat 20% vergroening leidt tot een graad extra dalen van de temperatuur. Dat is het haakje naar de SP toe. Als je het hebt over ouderen: ik snap dat het met onderhoud lastig kan zijn, maar tegelijkertijd is het van zo'n vitaal belang om die temperatuur te laten dalen. Dat geldt ook voor privégrond. Ik denk dat we de burger een extra steuntje in de rug moeten geven om werk te maken van dat steenbreek. De differentiatie op hemelwater missen we.

Fractie Lokaal Alternatief

Een interruptie. -Mevrouw Laumann. Ik denk dat u het anders bedoelde, maar ik hoor u zeggen: een extra steentje in de rug? Dat hoop ik toch niet, een steentje.

Fractie Ons Kerkrade

We moeten naar het groen. -Ik ga nu een heel lang antwoord formuleren. Nee, een steuntje in de rug en zeker geen steentje in de rug, want dat leidt alleen maar

Marlon Struver

tot meer kosten bij de Wmo. Dat moeten we zeker niet willen. Een steuntje in de rug bij ouderen, bij andere inwoners om er voor te zorgen

Fractie Burgerbelangen

dat die temperatuur ook in een stedelijke omgeving omlaag gaat. Dat is waar we op willen sturen. Uw opmerking ging er om dat het onderhoud zo lastig is. Ik snap dat dat met elkaar op gespannen voet staat, maar het is wel zo belangrijk. We hebben het een paar maanden geleden gehad - ik weet niet meer wanneer - over hittestress. De wethouder is met een plan naar de raad toegekomen. Dat werd ontzettend omarmd. Dan

moeten we nu niet een tegengestelde beweging gaan maken en zeggen: het onderhoud is lastig, het leven is druk, laten we het toch maar niet doen. Daar willen wij voor waken. Wij willen juist inzetten op die privégronden dat ook doen. Die laatste tien seconden die ik had, gaan hopelijk nu pas in, want ik heb nog één opmerking, Voorzitter, als u mij toestaat. Dat ging over het hemelwater, daar is het nog niet echt in het antwoord van het college over gegaan. We missen de verschillende opties van het hemelwater opvangen om later af te geven aan het riool om het gemeenteriool te ontlasten. Dat is zeker belangrijk. Er is ook nog zo iets als onnodige verspilling van drinkwater voorkomen. Dat opvangen gebruik je ook om je tuin te bewateren. Er is veel meer mogelijk. Door nu niets in de visie daarin op te nemen, ben ik bang dat er in omgevingsplannen ook niks van terecht komt. Of dat we op een andere manier daarop toezien. Dat vind ik belangrijk. Dank u wel. Mevrouw Laumann. -Ik heb nog één opmerking,

Fractie Ouderenpartij Kerkrade

want er gaat weer iets mis in de communicatie. Ik hoor u zeggen dat het niet zo is dat we niks moeten doen, omdat het ouderen zijn. U heeft gezegd: laten we het dan maar niet doen, maar dat heb ik niet gezegd. Ik heb gezegd: we moeten dat zeker doen, maar ik heb mijn twijfels bij de haalbaarheid. Dat is mijn visie. Natuurlijk moeten we alles in het werk zetten. Natuurlijk wil ik nog liever 50% groen in een stad, maar ik heb mijn twijfels bij de haalbaarheid. Dat was mijn standpunt. -De heer Gorissen. Tot slot: ik ben blij dat de SP achter het vergroenen van privégronden staat. Dat is uiteindelijk wat belangrijk is.

Fractie Hart voor Vrijheid

Dan kunnen wij door naar Ons Kerkrade. -Dank u wel, voorzitter. De visie. Ik vind dat visie wel aangepakt moet worden. De mensen moeten goed bekijken en doorschuiven is geen optie. Het beste is dat we dat aanpakken wat we kunnen aanpakken. Wat we niet kunnen - of het nu financieel of technisch is, dat maakt niet uit - schuiven we door. We zouden best kunnen beginnen en de zaken goed bekijken. Verder heb ik geen vragen. Lokaal Alternatief, meneer Charlier. -Sorry, maar ik hoor dat doorschuiven geen optie is. Volgens mij is doorschuiven altijd een optie. -Het kan altijd, bedoel ik. -Ik bedoel ook niet doorschuiven. Dank u wel. De fractie van BurgerBelangen als er geen verdere reactie op. Mevrouw Snijders. -Dank u wel, voorzitter.

Marlon Struver

Ik blijf achter het standpunt staan. Het is een visie

Fractie Lokaal Alternatief

en die kan altijd aangepast worden. Dat is al een paar keer gezegd. Ik denk wel, ook horende wat andere mensen zeggen, dat we zeker niet op de rem moeten gaan staan door dat wat op ons afkomt met het ravijnjaar. Burgers zijn op dit moment redelijk negatief. Ook wat de politiek betreft gebeuren er heel veel dingen. Ik denk dat we moeten laten zien dat we vooruit willen. Dat vind ik heel belangrijk. Ik denk zelf, als ik in mag gaan op de opmerkingen over het groen, dat we moeten beginnen met het laaghangend fruit. Dat is heel belangrijk. Daar kun je ook al heel veel halen zonder dat het veel kost. Er wordt altijd naar kosten verwezen en naar grote bedragen, maar ik denk dat je ergens begint en dat het straks in die uitvoeringsplannen veel duidelijker wordt dat je daar gaat kijken van: wat is het laaghangend fruit? Wat is heel belangrijk en wat willen de mensen? Als ik nu bijvoorbeeld kijk in Eygelshoven, daar is die wateroverlast. Die wordt heel goed aangepakt. Er is een bijeenkomst geweest.

Fractie SP

Mensen reageren daar heel positief op. Dat zijn de dingen waar je het van moet hebben. Wat heel belangrijk is. Je kunt altijd kijken: wat is laaghangend fruit? Wat is belangrijk? Waar liggen de prioriteiten? De rest kun je allemaal opschuiven. Ik denk dat er mogelijkheden voldoende zijn, maar ik blijf bij mijn punt dat ik zeg: wij stemmen in met de inhoud. Ik vind dat - u zegt het zo mooi - de bekendmaking vrijgegeven mag worden. Dat is wat ons betreft. Dank u. Dank u wel. Dan gaan we naar de Ouderenpartij.

Fractie Hart voor Vrijheid

Dank u wel, voorzitter. We hebben net allemaal uitgesproken dat het een dynamisch document is. Een dynamisch document betekent dat het aan verandering onderhevig kan zijn. Als we in het ravijnjaar moeten schaven, dan kunnen we ook in de prioriteiten schaven. Ik denk uitstellen

Fractie VVD

om helemaal niets te doen, dat laat de burger in de steek als we het hebben over participatie. We hebben participatie toegepast, we hebben heel veel dingen gedaan. Dan moeten we ook nu met feiten komen. Als het in het ravijnjaar moet, dan moeten we daar prioriteiten in stellen. Dat is ook dynamiek. Dan gaan we naar Hart voor Vrijheid. -Dank u wel, voorzitter. Helaas ben ik het heel vaak eens met Lokaal Alternatief, maar in

dit geval ben ik het echt niet eens, want hij zegt: schaven aan de visie is niet goed. Een mens zonder visie wordt depri. Dus iemand moet altijd een visie hebben. Als we uitleggen waarom we een kaasschaaf er overheen moeten houden, dan kunnen we dat wel verantwoorden naar de mensen toe. Dan willen we ik nog ingaan op het groen. Tegenwoordig hoor je iedereen roepen: ze hebben geen tijd. Als de jeugd en de middelbare leeftijd - ik heb het niet over de ouderen, gezien mijzelf - roepen: ik heb geen tijd,

Marlon Struver

vraag dan hoeveel schermtijd ze die dag gehad hebben. Dan weet je waar de tijd aan besteed wordt tegenwoordig. Voor zover. Dank u wel, voorzitter. -Ik wil nog even. Volgens mij was meneer Charlier eerst. - Voorzitter, erg fijn om te horen

Kerkrade Ambtenaar

dat Hart voor Vrijheid vaak onze mening deelt. Wij zeggen niet dat we geen visie moeten hebben. We hebben gezegd dat we dit willen opschorten tot in ieder geval na de schaaftervergadering voor het ravijnjaar. Omdat we van mening zijn dat we dan een meer concreet verhaal kunnen neerleggen. Dat we dan beter inzage hebben in de financiën. We willen absoluut niet van deze visie af. Daar is het een veel te mooi document voor, maar de financiële onderbouwing zou ik er beter voor willen staven voordat we het ter inzage leggen. Met name dat laatste gaat het mij om. Zo vlug als dit naar buiten gaat, krijgen mensen verwachtingen. Die wil ik temperen zolang we niet weten of we enigszins in die richting kunnen doen. -Mevrouw Laumann. Dank u wel. Twee opmerkingen over wat u zei. Het is niet zo dat we nu geen visie hebben. Die nieuwe kan makkelijk opschorten, daar vanaf gezien, maar daar gaat het niet om. U gaf aan: de jongeren met de telefoon. Dat ben ik met u eens, maar wij kunnen ze niet verplichten om met de schop naar oma te gaan om in de tuin te schoppen. Dat is een ander probleem. Dat is nog zorgelijker, want daardoor krijg je nog minder gedaan. - Meneer Otten. Voorzitter, ik heb het alleen over de jongeren die altijd roepen: ik heb geen tijd. Als je daarna vraagt hoeveel schermtijd er is, gaan ze zelf nadenken waar ze hun tijd aan besteden. Dat bedoel ik. -Dan kunnen we naar de VVD. Dank u wel, voorzitter. Terug naar het schoppen. Ik hoor fracties aangeven dat het gaat om een visie voor de komende 25 jaar. Daarom is het voor de lange termijn. Dat vanwege het dynamische karakter er altijd aanpassingen gedaan kunnen worden. Dat klopt natuurlijk, maar ik wil toch echt aansluiten bij het punt dat de fractie van Lokaal Alternatief maakt. Over een week of zes maken we beslissingen die ook invloed kunnen hebben op de komende 25 jaar. Als er onverhoopt beslissingen worden gemaakt die de culturele sector, evenementen of andere zaken, verenigingen beïnvloeden. Die zijn vaak niet zo dynamisch en kunnen vaak ook niet aangepast worden. Het komt dan volgens ons heel raar over om vlak voor zo'n vergadering, een schaaftervergadering dit ambitieuze plan te presenteren. Ons inziens gaat het niet om de inhoud. Die inhoud steunen we volledig. Het is een heel goed plan. Juist dat is de reden dat het moment waarop het naar buiten komt in het kader van die vergadering niet heel gepast is. Tot zover onze opmerking. - Dank u wel. Ik moet wel zeggen: ik ben verrast door het nieuwe woord dat we hebben verzonnen vanavond, schaaftervergadering. Die moeten we op gaan sturen. Dan kunnen we naar de collegezaal voor de beantwoording. Ik heb nog een aantal nieuwe vragen gehoord. -Volgens mij een aantal meer inhoudelijke vragen. Meer de politieke vragen laat ik over aan de wethouder. De SP blijft zorgen hebben over het beheer en het onderhoud van het groen. Nogmaals, dat is de uitvoer. Dat komt later aan de orde via een groen ontwikkelingsplan, maar het zijn dingen waar we wel de komende jaren naartoe willen gaan werken. Je kunt natuurlijk ook met de soort beplanting rekening houden. Als je veel vaste planten toepast, hoef je bijna niet te schoppen. Dat is een ander verhaal. Ook de manier wat je aanlegt, is heel belangrijk voor beheer en onderhoud. Daar wordt ook naar gekeken. Kunnen we dat op een slimmere en betere manier gaan doen? Verder noemde u de scootmobielen. Vanwege het aantal ouderen en de toename van het aantal scootmobielen. Dat geven we in de visie ook aan, met name voor langzaam verkeer. Of dat nu wandelaars, fietsers of andere weggebruikers zijn. Dat we daar meer ruimte voor willen bieden. Dat geldt natuurlijk ook voor scootmobielen. Dat we naar een meer inclusieve omgeving toegaan, openbare ruimtes. Dat we daar echt rekening mee willen houden. Verder de PvdA over het hemelwater. Dat klopt inderdaad. Ik had die vraag bij de eerste ronde per ongeluk niet beantwoord. In de visie wordt daar wel het een en ander over het hemelwater opgenomen. Kerkrade is vooral op het plateau gebouwd. Eygelshoven en Haanrade zijn uitzonderingen. Grote delen van Kerkrade West en Kerkrade zelf liggen op de plateaus. Daar wordt het water heel veel afgekoppeld. Het regenwater van het vuilwater riool wordt oppervlakkig afgevoerd - omdat we hier een vrij heuvelachtig gebied hebben - richting de beken. We merken en dat staat ook in de visie: we hebben steeds meer met hevige neerslag te maken, ook steeds meer met droogte. Dus is het heel belangrijk om dat water zo lang mogelijk vast te houden op die plateaus, zeker in het bebouwde gebied. Daar willen we ruimte voor vragen. Dat zijn dingen die afwijken ten opzichte van wat we nu doen. We geven eigen aan van: we willen naar een ander watersysteem toe gaan wat meer toekomstbestendig is en klimaatbestendig is. Daar ga je van de

ene kant de wateroverlast mee tegen, want je kunt niet alles maar blijven afvoeren naar die beken toe. Je wil het zo lang mogelijk vasthouden op het terrein zelf. Dat betekent dat als elke regenwaterdruppel de bodem in kan komen, je droogte kunt tegengaan. We verdrogen enorm, vooral in stedelijk gebied. De leeglooptijd werd net genoemd. Dat is gewoon de praktijk. We hebben vaak met een ondergrond te maken met een losse bodem. Die infiltreert heel erg slecht. Normaal gesproken als in Midden-Limburg zit op de zandgronden, infiltreert het heel goed. Het regenwater kan heel snel de bodem in gaan. Dan is het vaak binnen een halve dag al in het grondwater. Hier in Kerkrade of zelfs in Zuid-Limburg hebben we dat niet. De bodeminfiltratie is hier vrij slecht. Daarom hebben we een veel langere leegloop tijd nodig voordat het regenwater echt in de bodem kan komen. Daarvoor heb je meer ruimte nodig. Dat zijn allemaal dingen waar we rekening mee houden. Die 80 millimeter in twee uur is een maatgevende bui. Die hanteren we hier in Zuid-Limburg. Die hanteert ook het waterschap en de omliggende gemeentes. Het zijn hele extreme buien, maar we geven in de visie aan: dat kan in de toekomst veranderen. Nu is het 80 millimeter. Ik heb vroeger bij het waterschap gewerkt. Vijftien jaar geleden was er maar 60 millimeter. Dus je ziet dat die norm telkens hoger wordt. Ik verwacht zelfs in de toekomst dat we met 100 millimeter moeten gaan rekenen. We hebben zoiets van: het is een dynamisch document, maar dit soort dingen nemen we nu al op in de visie. Daar hebben we nu al mee te maken. Als we met nieuwe bouwplannen te maken hebben, dan moeten we daar al rekening mee houden. \ Er wordt toekomstbestendig, klimaatbestendig en water robuust gebouwd. Dat over het hemelwater. Nog één ding. Dat hebben we niet goed genoeg in de visie staan. Je hebt een bepaalde voorkeursvolgorde. Je probeert het water zo lang mogelijk vast te houden, het liefst nog te hergebruiken. Volgens mij was het vanmorgen op het journaal of in de krant dat het drinkwater steeds moeilijker wordt naar de toekomst toe. We zullen regentonnen moeten, dat soort zaken. Daar zullen we in de toekomst over moeten nadenken, dat we zoveel mogelijk proberen het waterrijk op te vangen, hergebruiken, vasthouden en als allerlaatste pas afvoeren. Dat moeten we in de visie iets concreter opnemen. Van Lokaal Alternatief. Die 30 kilometernorm werd gemist. Die staat er wel expliciet in? -Die staat er wel in. Vooral bij de [onhoorbaar 02:05:10] historische lente, waar nu vaak nog 50 kilometer per uur mag worden gereden. Mocht je naar de toekomst die lente anders gaan inrichten, dan is 30 kilometer het maximum. De heer Charlier. -Nee, het gaat mij om de link naar de Omgevingsvisie Zuid-Limburg waarin in een kring van 30 meter

Nicollé Heijltjes

om Kerkrade bepaalde omgevingsnormen vastgesteld zijn. Die mis ik in het stuk. Ik moet eerlijk bekennen, we kennen het stuk helemaal niet. Ik vind het jammer dat u daar niet vooraf via de technische vragen daarop heeft gewezen, want dan hadden we daar rekening mee kunnen houden. Dan nog, meer in algemene zin. Ik denk dat - dat staat ook in de visie - we heel veel straten, dus niet doorgaande wegen, naar 30 kilometer per uur willen gaan omvormen. Dat heeft heel veel voordelen. Dat staat ook in de omgevingseffectrapportage. Dat heeft veel voordelen met verkeersveiligheid, een stukje bereikbaarheid, geluidsoverlast, luchtkwaliteit. Als we op veel plekken de snelheid verlagen van 50 tot 30 kilometer per uur, heeft dat veel andere voordelen, met name voor de leefbaarheid. Het NK Tegelwippen. Dat klopt wat u zegt. Volgens mij hebben we nu op een website staan: Kerkrade 'wipt' mee, tussen aanhalingstekens. We doen mee aan het NK Tegelwippen. We zijn bezig op een paar plekken om dat nog voor de zomer te doen, in dit geval in Kerkrade West. Als ik me niet vergis aan het Heiveldplein en aan de Ons Limburgstraat. Daar beginnen we volgende week mee, dus dat is geen toeval.

Fractie SP

Volgende week zaterdag 24 mei hebben we een stand samen met HEEMwonen en kunnen we laten zien hoe de eerste geveltuint in Kerkrade aan het Heiveldplein is ingericht. U bent van harte welkom. Wat ik wil zeggen, is: het heeft met stukken organisatie te maken. We hebben vragen gekregen van diverse bewoners uit Kerkrade van: kan ik meedoen aan het NK Tegelwippen?

Kerkrade Ambtenaar

Dat allereerst en waar moet ik rekening mee houden? Dat soort zaken. We zijn allemaal dingen aan het verzamelen. Alle mensen hebben gereageerd via het algemene e-mailadres. Volgens mij is dat vergroening@kerkrade.nl. We weten welke mensen hebben gereageerd. We zullen binnenkort op een website in hoofdlijnen zetten: dit zijn de belangrijkste randvoorwaarden om daaraan mee te doen. Je kunt je dan aanmelden. Dat is meer voor het najaar, omdat we het simpelweg organisatorisch niet geregeld krijgen. Voor de zomer is het ook niet handig om heel veel dingen aan te planten. We willen vooral in het najaar, dus in september en oktober, heel veel tegels samen met de bewoners gaan wippen en heel veel dingen gaan aanplanten. Eén van de dingen die daar bij speelt, is dat je voor maximaal vijf vierkante meter tegels mag ophalen. Dat we ook planten pakketten beschikbaar stellen. Het gaat heel ver. We proberen de bewoners die

willen meedoen zo goed mogelijk te helpen. We willen dit jaar daar echt een succes van maken. Dat in het kort. -Volgens mij

Nicolle Heijltjes

waren dat de vragen die door u gesteld zijn. Wel wil ik nog graag terugkomen op het uitstellen van. Ik zou het niet willen aanraden. Waarom niet? Omdat we sowieso dadelijk in 2027 de verplichting hebben om een nieuwe Omgevingsvisie klaar te hebben. Nu, as we speak, wordt de provinciale visie vastgesteld. Op het moment dat dat allemaal samen gaat lopen,

Marlon Struver

kun je van elkaar leren en kun je dingen van elkaar overnemen. Gaan wij het uitstellen, dan loop je dadelijk achter de feiten aan en ben je misschien niet meer op tijd om mee te nemen wat daarin staat of juist niet mee te nemen

Fractie PvdA

wat daarin staat. Nogmaals, het is een visie. Wat erin staat, betekent niet dat we dat morgen of overmorgen moeten gaan doen. Dat betekent ook niet dat we het überhaupt moeten gaan doen. Het is een idee. Stel je voor, hoe ziet Kerkrade eruit over 25 jaar? [onhoorbaar 02:09:30] in het voorwoord staat.

Kerkrade Ambtenaar

Niks is in beton gegoten. Het is een idee, het is een visie. Op het moment dat u als raadsleden uw taak uitvoert en de burger informeert over de manier waarop wij dingen aanpakken,

8 Lijst van toezeggingen

Kerkrade Ambtenaar

zie ik u ook in staat om uit te kunnen leggen wat ik nu uitleg. Het is een visie. Het betekent niet dat dat morgen geld kost. Dat betekent ook niet dat het volgend jaar geld kost. Het is een idee. Dat wil ik u graag nog meegeven. Mevrouw Laumann. -Ik had nog een vraag die niet beantwoord is. Ik hoorde net zeggen: bij wijzigingen van het Omgevingsplan komen we naar de raad, maar ik had gevraagd of er ook een toezegging kan komen dat we elk jaar kijken naar de ambities. Wat hebben we gehaald en zijn er nog andere ideeën of mogelijkheden?

Marlon Struver

Wat wel en wat niet? Om vaker met de raad zulk soort dingen te bespreken. -Net werd al gezegd door mijn collega of de wethouder, is: zodra er nieuwe raadsleden zijn, dat we die in ieder geval goed informeren en meenemen. Hoe ziet die visie eruit? Hoe willen wij naar die stip op de horizon toe gaan werken?

9 Sluiting

Marlon Struver

We hebben vaak raadsinformatieavonden. Jullie kunnen dat zelf als raad aangeven, van: we hebben daar behoefte aan. Dan kunnen we tekst en uitleg komen geven. Verder gaan we - dat staat bij de uitvoeringparagraaf van de omgevingsvisie - werken met allerlei omgevingsprogramma's. Jullie worden als raad, als het goed is, daar ook over geïnformeerd. Bij wijzigingen van het Omgevingsplan of zodra we een nieuw omgevingsplan gaan opstellen, nemen we de raad ook mee. Dat is zo'n complex en langdurig proces. Dat heb je niet vandaag of morgen gerealiseerd. Daar willen we de raad heel intensief in meenemen. Dat kan op dezelfde manier zoals ze we dat met de Omgevingsvisie hebben gedaan. Dat in het kort. -Ik denk niet dat het op voorhand zinvol is om een toezegging te doen. Elk jaar evalueren we. We weten helemaal niet wat we gaan uitvoeren het komende jaar. De dingen die uitgevoerd gaan worden, komen toch eerst terug in uw raad voordat er überhaupt iets gebeurt. Ik denk als we dadelijk concrete plannen hebben en concrete ideeën gaan uitvoeren, dat we aan de hand daarvan duidelijke afspraken kunnen maken: wanneer komen we terug? Wanneer evalueren we? Het zal toch punt voor punt komen. Ik denk dat uw vraag voldoende beantwoord is, mevrouw Laumann. Dan zijn we aan het einde van de beraadslaging gekomen. Nu de brandende vraag: kan dit door? Meneer Gorissen. Ik heb volgens mij een toezegging gehoord dat we nog een op detailniveau gewijzigd stuk krijgen. Dat kan best als akkoordstuk. Dat vind ik prima, maar het ging over

hemelwaterafvoer en iets meer differentiatie in de mogelijkheden. Dat dat scherper of uitgebreider in de visie kon komen. -Ik kijk er meer technisch naar. We zijn alles in aan het voeren in het Digitale Stelsel Omgevingswet, DSO. Dat is vrij complex. Het gaat nu als ontwerp. We vragen aan de raad: gaan jullie inhoudelijk akkoord met het ontwerp en kunnen we het vrijgeven voor de zienswijze periode? Dat we het openbaar kunnen maken en dat alle partijen of iedereen daarop kan reageren? Dan komen we terug. Dat staat volgens mij ook in de nota van toelichting met een zienswijze nota en een advies van de commissie MER. Daar verwachten we best wat punten. Dan kunnen we dit soort opmerkingen, met name deze verbijzondering over het hemelwater, ambtshalve meenemen. Daar zou ik voor willen pleiten, als dat mag of kan. Duidelijk. Dan de vraag: moet dit als akkoordstuk of als bespreekstuk door naar de raad? Zijn er fracties die het als bespreekstuk zouden willen? Dan gaat het gewoon door als een akkoordstuk naar de gemeenteraad. Dank u wel. Dan bedank ik de collegetafel voor het beantwoorden van alle vragen en de goede informatie. Dat brengt ons bij agendapunt nummer 8. Dat is de lijst van toezeggingen. Zijn er vragen of opmerkingen over de lijst van toezeggingen? Nee? Dan komen we bij het laatste agendapunt. Dat is de sluiting. Dan dank ik u voor uw inbreng en sluit ik de vergadering om 21.05 uur. Dank u wel.